НАРОДНА АРМІЯ

13 квітня, 2017

#15 {5495}

ЗІ СВІТЛИМ ХРИСТОВИМ ВОСКРЕСІННЯМ!

МІННЕ ПОЛЕ ДОНБАСУ... 700 000 ГЕКТАРІВ!

ТАКА ПЛОЩА НА СХОДІ УКРАЇНИ ЗАБРУДНЕНА ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИМИ ПРЕДМЕТАМИ. І ЦЕ ЛИШЕ ЗА ПОПЕРЕДНІМИ ПІДРАХУНКАМИ ФАХІВЦІВ. ЗА ЇХНІМИ ОЦІНКАМИ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ РЕГІОНУ ВІД НЕБЕЗПЕЧНИХ СЮРПРИЗІВ ЗНАДОБИТЬСЯ ЧИМАЛО РОКІВ ТА ЗНАЧНІ КОШТИ

стор. 4-5

«УРОК ШАЙРАТА» ДЛЯ ДАМАСКА ТА МОСКВИ,

або Як декілька десятків американських крилатих ракет «Томагавк» «спустили з небес на землю» нинішнє російське керівництво

стор. 6

ЗА ДВА КРОКИ ДО БЕЗВІЗУ

6 квітня Європарламент у Страсбурзі проголосував за надання громадянам України права на в'їзд до ЄС без віз

стор. 3

ТРИ РОКИ АТО: НОВІТНЯ ІСТОРІЯ БОРОТЬБИ УКРАЇНЦІВ ЗА СВОЄ МАЙБУТНЄ

13 квітня 2014 року Рада національної безпеки і оборони України оголосила про початок антитерористичної операції в східній частині України

стор. 10

ГАРЯЧИЙ РЕГІОН:

«БРОДЯГО», ВИ — КРАСУНЧИКИ!»

Від ювелірно-точного вогню гранатометників, які захищають українські позиції під Авдіївкою, бойовики в ефірі виють

стор. 8-9

У КИЄВІ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ АТО ВЛАДА НЕ МОЖЕ ЗНАЙТИ ЗЕМЛІ

У столиці нині мешкає більш ніж 22 тисячі ветеранів АТО. Аби задовольнити їхнє право на отримання належних 0,10 га землі, потрібно близько 2200 гектарів

стор. 18

7 ТИСЯЧ КІБЕРАТАК ПРОТИ УКРАЇНИ

В Україні, з огляду на російську гібридну агресію, активно створюють захисні механізми у сфері кібернетичної безпеки

стор. 7

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФРОНТ:

«НА ПЕРШОМУ ПОВЕРСІ — ТРИКОЛОР, АВТОМАТИ, А ВИЩЕ — ДІТИ У ВИШИВАНКАХ»

Попри вороже ставлення ватажків «ЛНР» до української культури місцеві мешканці шанують традиції пращурів

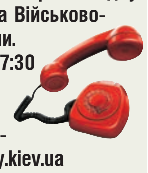
стор. 20

ГАРЯЧА ЛІНІЯ

З метою оперативного розв'язання нагальних проблем медичного забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України, учасників антитерористичної операції 20 квітня 2017 року в Центральному друкованому органі Міністерства оборони України «Народна армія» відбудеться гаряча телефонна лінія за участю керівництва Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України.

Чекаємо ваших дзвінків 20 квітня з 16:00 до 17:30 за телефонами: (044) 489-50-06, (098) 639-88-58.

Читачі, які з певних причин не матимуть можливості зателефонувати до редакції, можуть завчасно надіслати свої запитання електронною поштою: n_army@army.kiev.ua

Матеріали цього номера та архів попередніх номерів доступні на нашому сайті www.na.mil.gov.ua

ВАШИНГТОН НЕ ДОПУСТИТЬ ЖОДНИХ ПАКЕТНИХ ДОМОВЛЕНОСТЕЙ СТОСОВНО ВИРІШЕННЯ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА СИРІЇ

Президент України Петро Порошенко провів телефонні консультації з Державним секретарем Сполучених Штатів Рексом Тіллерсоном напередодні американсько-російських переговорів у Москві

Як повідомили в прес-службі глави нашої держави, Держсекретар Тіллерсон запевнив, що США підтримують територіальну цілісність України й наполягають на виконанні Мінських домовленостей, зокрема на важливості забезпечення режиму припинення вогню.

Керівник зовнішньополітичного відомства США підкреслив, що Вашингтон не допустить жодних пакетних домовленостей стосовно вирішення ситуації в Україні та Сирії.

Президент Порошенко подякував за підтримку України в її боротьбі проти російської агресії на Донбасі та за невизнання анексії Криму й наголосив, що сьогодні Україна та США разом захищають демократичні цінності, які об'єднують обидві країни, тому санкції має бути збережено до повного відновлення територіальної цілісності України. Співрозмовники домовилися продовжити двосторонні консультації після візиту Рекса Тіллерсона в Москву.

«ПОКИ Є ТАКІ ГЕРОЇ — МИ НЕПЕРЕМОЖНІ»

Президент вручив орден «Золота Зірка» батькам Василя СЛІПАКА

Президент України Петро Порошенко вручає «Зірку Героя» батькам Героя України, учасника АТО, відомого оперного співака Василя Сліпака

Петро Порошенко зустрівся з батьками Героя України, учасника антитерористичної операції, відомого оперного співака Василя Сліпака — Надією Василівною та Ярославом Володимировичем. Глава держави вручив їм «Золоту Зірку», якою посмертно був відзначений Василь за виняткову мужність і героїзм, самовіддане служіння Українському народові.

Петро Порошенко відзначив, що ділянка, де, обороняючи українську землю, ніс службу Василь, була важливою для українського війська, і саме завдяки його подвигу її вдалося зберегти. «Це надзвичайно важлива для України ділянка біля селища Луганське в напрямку Логвинового, коли з боку Дебальцевого на частину Збройних Сил України був здійснений напад. Як справжній герой він підняв наші війська в контратаку, ми закріпилися на позиціях. Він своїм життям, своїм героїчним вчинком врятував десятки життів наших солдат», — наголосив Президент.

На переконання глави держави, унікальність подвигу Василя Сліпака не лише у його мужності та відданості рідній землі, а й у тому, що заради захисту України він покинув комфортне життя відомого співака в Парижі й пішов добровольцем захищати країну. «Коли у нас є такі герої, як Василь, з таким духом, з такою силою, з такою любов'ю до Батьківщини, і з таким прикладом життя — ми є непереможні», — зазначив Петро Порошенко.

ВІЙСЬКОВІ ІТ-ФАХІВЦІ З УКРАЇНИ СТАЛИ ПЕРЕМОЖЦЯМИ МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАНЬ НАТО

ШЕСТЕРО ПРЕДСТАВНИКІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЗАЛИШИЛИ ПОЗАДУ 13 КОМАНД-УЧАСНИЦЬ МІЖНАРОДНОГО ІТ-ТУРНІРУ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ

Українську команду військових ІТ-фахівців представляли інженери-програмісти Ukrainian C4ISR Centre старші лейтенанти Ярослав Кулініч та Сергій Гальчинський, курсанти випускного курсу Військового інституту телекомунікацій та інформатизації сержант Артем Мартиненко, старші солдати Єлизавета Бойко та Євгеній Лукашенко і солдат Андрій Коваль.

Хакатон (англ. Hackathon, від hack (див. Хакер) і marathon — марафон) — форум розробників, де спільно працюють над вирішенням певної проблеми з ІТ-сфери в режимі нон-стоп упродовж чітко визначеного часу.

Цьогорічні змагання проводилися у великому бізнес-центрі компанії Hewlett-Packard у центрі Лондона за участю 13 команд — представників військових ІТ-фахівців з країн — членів Альянсу, а також індивідуальних учасників. Україна вперше брала участь у такому заході та була гостем турніру. За словами капітана однієї з двох українських команд старшого лейтенанта Ярослава Кулініча, на міжнародному хакатоні змагання проводилося за трьома напрямками, а саме — Modeling Challenge (розробка архітектурних моделей в сфері кібербезпеки), Coding Challenge (аналіз великих даних на основі інформації, зібраної під час різноманітних подій НАТО, поданої в різних форматах та візуалізація результатів цього аналізу) та Joint Challenge (розробка експериментальних рішень у сфері Інтернет-речей (Internet of Things), що можуть бути застосовані для вирішення операційних проблем НАТО). Одна з наших команд брала участь у Coding Challenge, друга у Joint Challenge. На виконання завдань хакатону учасникам відводилося три з половиною доби.

З першого дня випробувань обидві наші команди продемонстрували результативність та оригінальність рішень, що змусило їхніх суперників помітно нервувати. Злагоджена командна робота, нестандартний підхід до виконання складних завдань, оригінальність ІТ-рішень вражала не тільки компетентних суддів. Українці пропонували реальний, а головне — дієвий алгоритм виконання конкретних завдань.

У результаті українські команди посіли перші місця у своїх напрямках, що стало приємним сюрпризом для організаторів заходу — представників організації NCIA та справжньою несподіванкою для конкурентів. Так Україна гучно заявила про неабияку спроможність на рівних конкурувати з країнами-членами НАТО та досягати найвищих результатів у ІТ-сфері, здобувши відразу дві перемоги в Лондоні та повернувшись до Києва з почесними відзнаками від Allied Command Transformation.

Загалом проведення хакатонів дозволяє ІТ-фахівцям з різним досвідом на практиці реалізувати власні ідеї та проявити себе в нестандартних умовах. А ще продемонструвати вміння працювати командою та, попри обмеження в часі, видати реальний програмний продукт чи його демо-версію або ж системне рішення. І, звичайно, отримати корисні та креативні ідеї, а також програмні продукти для виконання тих або інших конкретних завдань.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО ПРОГРАМУ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З НАТО НА 2017 РІК

Річну національну програму суттєво оновлено й вдосконалено

Президент України Петро Порошенко підписав Указ «Про затвердження Річної національної програми під егідою Комісії Україна — НАТО на 2017 рік». Документ підготовлено відповідно до нового порядку розробки річних національних програм співробітництва України з НАТО (РНП) та оцінювання результатів їх виконання, який затвердив Президент України 7 грудня 2016 року.

Як повідомили в прес-службі глави держави, програма включає в себе заходи зі здійснення реформ в усіх важливих сферах функціонування держави: від сектору безпеки та оборони до ключових соціально-політичних і правових реформ, боротьби з корупцією. Метою цих перетворень є наближення України до стандартів НАТО.

РНП-2017 передбачає подальший розвиток політичного діалогу України з НАТО та нарощування всеохопної практичної співпраці з Альянсом із залученням експертних, фінансових, матеріально-технічних та інших можливостей НАТО й держав — членів Альянсу задля посилення обороноздатності України та можливостей протидіяти тривалій російській агресії.

Програму також спрямовано на виконання рішень, ухвалених 9 липня 2016 року у Варшаві за результатами засідання Комісії Україна — НАТО на рівні глав держав та урядів. Зокрема, ідеться про посилення підтримки нашої країни шляхом реалізації Комплексного пакету допомоги НАТО для України, у тому числі проектів у рамках відповідних Трастових фондів НАТО.

Координацію роботи з виконання Річної національної програми покладено на Кабінет Міністрів України.

ПРОТЕСТОВАНО МОБІЛЬНИЙ КОМАНДНИЙ ПУНКТ

Головний ситуаційний центр України отримав у своє розпорядження мобільний командний пункт, що дає змогу керувати спецопераціями будь-якої складності з будь-якої точки України, повідомляє сайт РНБОУ.

Мобільний командний пункт оснащено системою захищеного конфіденційного аудіо- та відеозв'язку, безпілотними літальними апаратами й комплексною системою відеоспостереження, що забезпечує оперативне управління та аналіз складних ситуацій у сфері безпеки та оборони як із Головного ситуаційного центру РНБО України, так і з будь-якого іншого захищеного центру.

Саме за допомогою мобільного командного пункту Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов керував черговими випробними ракетними пусками зі свого робочого місця.

УРЯД УХВАЛИВ ПОСТАНОВУ ПРО ПІДВИЩЕННЯ ДОБОВИХ ДЛЯ БЮДЖЕТНИКІВ ДО 60 ГРН

На засіданні уряду ухвалено постанову про збільшення сум добових витрат на відрядження та граничну суму витрат на найм житлового приміщення, повідомляє Урядовий портал.

Тепер працівникам бюджетних установ, держорганів, органів місцевого самоврядування, яких направлено у відрядження, відшкодовуватимуть: добові витрати у розмірі 60 грн (зараз — 30 грн); витрати на найм житлового приміщення за добу — 600 грн (зараз — 250 грн).

У цих розмірах відшкодовуватимуть витрати з дня офіційного опублікування постанови КМУ, якою змінено суми витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, які направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, що повністю або частково утримуються за рахунок бюджетних коштів.

Європа відкриває двері українцям

ЗА ДВА КРОКИ ДО БЕЗВІЗУ

6 КВІТНЯ ЄВРОПАРЛАМЕНТ У СТРАСБУРЗІ ПРОГОЛОСУВАВ ЗА НАДАННЯ ГРОМАДЯНАМ УКРАЇНИ ПРАВА НА В'ЇЗД ДО ЄС БЕЗ ВІЗ

За це рішення про надання Україні безвізу проголосував 521 європарламентарій, проти — 75. 36 депутатів утрималися. Переконлива перемога! Проти виступили лише праві та частково ліві радикали, чимало з яких не приховують своєї лояльності до РФ

— Скасування віз для українців — це перший крок до поразки режиму Володимира Путіна, адже він остаточно зруйнує всі плани Кремля, — так охарактеризував подію Міністр юстиції України Павло Петренко. Крім того, із запровадженням українського безвізу російська пропаганда на території будь-якої країни не матиме жодного сенсу, адже факти промовисто говорять самі за себе. «Україна це заслужила. Для Путіна — це поразка», — резюмував міністр.

Подальший календар схвалення безвізу для України такий: 26 квітня посли ЄС затверджують рішення Європарламенту, 15 травня його підписує голова ЄС Дональд Туск. Потім документ друкується у Віснику ЄС і 11 червня набирає чинності.

Отже, безвіз буде і запрацює він у середині червня. Та все одно залишаються запитання. Зокрема скільки наших співгромадян через свої статки зможуть скористатися можливостями, які відкрилися? Нині надважливим є те, що схвальне для нас рішення Європарламенту фактично є підтвердженням відкритих перед українцями дверей у європейський дім, є визнанням України як держави, що прогресує в розвитку демократії, прав та свобод людини. Це свідчення того, що ми дійсно стали ближчими до Європи.

ПОНАД 3 МЛН ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ВЖЕ ОТРИМАЛИ БІОМЕТРИЧНІ ПАСПОРТИ ДЛЯ ВИЇЗДУ ЗА КОРДОН

Все починається з біометрики

Безвіз працюватиме тільки для тих, хто отримав біометричний паспорт, тобто документ із чипом, на якому містяться фото, підпис та відбитки пальців даної особи. Це не ексклюзив для України. Така вимога діє в усіх без винятку державах, що пройшли візову лібералізацію з ЄС за останнє десятиріччя.

До речі, як зазначив глава Державної міграційної служби України Максим Соколик, понад 3 млн громадян України вже отримали біометричні паспорти для виїзду за кордон.

Що робити з досі діючими паспортами? Відповідь проста: нічого. Якщо маєте в паспорті старого зразка чинну мультивізу, спокійно користуйтеся нею до завершення строку її дії. Хочете залишити старий паспорт і оформити біометрику як другий документ? Будь ласка, це теж дозволено. Більше того, можна буде й надалі звертатися до посольства по візу, якщо ви не матимете біометричного паспорта.

Про міфи безвізу та невиправданий песимізм

Більшість чуток про те, що «безвіз не справжній» і «нічого не зміниться», є відверто неправдивими. Так, у перші місяці можливі певні проблеми. Очікується ускладнення на наземному кордоні, передусім із Польщею, адже там і нині пункти пропуску перевантажені. Окрім цього, до людей із порожнім паспортом будуть ставитися з більшою підозрою і частіше проситимуть показати бронювання, квитки та інші супутні документи. Але вже після першої подорожі й першого штампу паспорт починає заповнюватися.

У соцмережах поширена думка, мовляв, «усі ті документи, які досі носили до консульства, тепер потрібно буде брати на кордон». Відповідь проста: в ЄС діє так званий «Шенгенський прикордонний кодекс», де зазначений порядок та правила перетину кордону іноземцями. Головний висновок з кодексу: немає жодної додаткової вимоги до тих подорожуючих, які їдуть до ЄС за безвізовим режимом.

Так, європейські прикордонники перевірятимуть мету поїздки тих, хто їде за безвізом, але вимоги до них точно такі ж, які і до власників візи. Бо навіть якщо ви прибули на кордон із візою у паспорті, вас так само можуть не пустити до країни. Приміром, якщо прикордонник з'ясує, що ви їдете працювати за туристичною візою.

Єдине, що містить реальну загрозу — це недотримання правил «Шенгенського прикордонного кодексу». І в разі, якщо за півроку ми почуємо про масові порушення «правила 90 днів» чи про «вояжі» нелегальних заробітчан, тоді Україна дійсно матиме проблеми з безвізом.

Але це — зовсім інша історія, яка, сподіваємося, так і не стане реальністю.

Руслан ТКАЧУК

П'ЯТЬ ВИМОГ ШЕНГЕНУ

У «Шенгенському прикордонному кодексі» (Schengen border code) є п'ять вимог, які поширюються як на «візових», так і на «безвізових» іноземців.

В'їзд до країн ЄС дозволений тим громадянам, які:

1) мають на руках документ для перетину кордону (закордонний паспорт, проїзний документ дитини, диппаспорт тощо);
2) можуть обґрунтувати мету та умови свого перебування в ЄС;
3) мають достатні фінансові засоби як для перебування в ЄС, так і для повернення в Україну, або ж здатні отримати їх законним чином (це — пряма цитата із прикордонного кодексу);
4) не перебувають у переліку осіб, яким заборонений в'їзд до ЄС;
5) не становлять загрозу для громадського порядку, безпеки, громадського здоров'я та міжнародних відносин.

ПОСИЛЕННЯ ОБОРОННОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ — ЦЕ БЕЗПЕКА ЄВРОПИ Й ТРАНСАТЛАНТИЧНОЇ СПІЛЬНОТИ

У РАМКАХ 10-ГО КИЇВСЬКОГО БЕЗПЕКОВОГО ФОРУМУ ОБГОВОРЮВАЛИ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ Й СВІТОВОЇ БЕЗПЕКИ

У форумі взяли участь понад 600 експертів, політиків, дипломатів, урядовців, з яких понад 100 — закордонні гості з більш як 20 країн світу. У центрі уваги цьогорічного форуму — нові безпекові реалії, які формуються на євроатлантичному просторі, наслідки політичних змін у Сполучених Штатах, очікувані сценарії розвитку політичних процесів у рамках ЄС, а також посилення євроатлантичної солідарності.

Ключовою темою кожного обговорення стала підтримка України й протидія російській агресії.

«Захід має усвідомити, що сьогодні безпека України — це безпека Європи, безпека трансатлантичної спільноти. Міцніший безпековий альянс з Україною має бути нашою спільною відповіддю. Посилення оборонного потенціалу України рівнозначне зміцненню самого Заходу», — сказав під час форуму Президент України Петро Порошенко й наголосив, що надання нашій країні сучасного обладнання, з радіоелектронними й антирадарними системами включно, є інвестицією в спільну безпеку, а не лише в українську. Окрім того, він вкотре нагадав, що нинішнє протистояння України й Росії «є боротьбою не лише за українську незалежність, а й за майбутнє вільного світу» та якщо програє Україна, програє й демократія.

Своєю чергою Надзвичайний і Повноважний посол Великобританії в Росії (1995–2000 рр.) Ендрю Вуд сказав, що Британія залишиться активним членом НАТО й активним учасником протистояння путінській Росії та, як і раніше, буде віддано відстоювати ідеї захисту й допомоги Україні.

«Результати референдуму щодо виходу Великобританії з ЄС стали складним рішенням. І гадаю, що тепер, мабуть, багато хто проголосував би за те, щоб залишитися в ЄС», — зазначив дипломат і наголосив, що, незважаючи на Brexit, Лондон, як і раніше, зацікавлений у питаннях гарантування безпеки й боротьби з тероризмом на теренах Європи. Крім того, він торкнувся питання інтеграції України в ЄС і припустив, що на той час, коли наша країна досягне цієї мети, сама європейська спільнота значно зміниться.

Також під час форуму обговорювали посилення власної безпеки країнами Балто-Чорноморського регіону, які для координації своїх зусиль у протидії агресії Росії мають створити власний союз. Таку думку висловив Голова Верховної Ради України Андрій Парубій.

«Упевнений, що ми повинні у своїх країнах, на своєму рівні шукати формат і розуміння цього більш тісного Балто-Чорноморського союзу, який допоможе у відбитті агресії й відновленні безпеки не тільки України, а й всього вільного світу», — заявив він.

Спікер українського парламенту наголосив, що безпека має не лише мілітарний вимір. Дуже важлива інформаційна, економічна, енергетична та гуманітарна безпека. За його словами, війна для України почалася не три роки тому, а набагато раніше, коли Москва розпочала тиск на Київ через економічну, енергетичну й навіть церковну сферу.

Він також зауважив, що Україна — важлива ціль Путіна, але вона далеко не остання. Його головне завдання — відновити вплив на весь геополітичний простір, який контролював Кремль у радянські часи.

«Необхідно шукати формат більш тісного союзу тих країн, які розуміють загрозу Путіна. Це і країни Балтії, і наші побратими з Румунії, Польщі та Грузії, — сказав Голова Верховної Ради України й висловив упевненість, що тісніший союз зазначених країн допоможе впливати на позицію всього євроатлантичного простору.

Підбиваючи підсумки форуму, провідний дослідник Королівського інституту міжнародних відносин Chatham House (Великобританія) Лілія Шевцова зазначила, що деякі західні політики нарікають на сповільнений темп реформування країни, зокрема у частині боротьби з корупцією. «Але коли я дивлюсь на Україну зі своєї спостережної вежі в Москві, я бачу абсолютно оптимістичний ландшафт, який вражає», — зазначила Лілія Шевцова та підкреслила, що в нинішній драматичній ситуації війни і невизначеності на Заході «Україна перетворює камінь спотикання на сходинки».

Вадим КОВАЛЬОВ

МІННЕ ПОЛЕ ДОНБАСУ... 700 000 ГЕКТАРІВ!

ТАКА ПЛОЩА НА СХОДІ УКРАЇНИ ЗАБРУДНЕНА ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИМИ ПРЕДМЕТАМИ. І ЦЕ ЛИШЕ ЗА ПОПЕРЕДНІМИ ПІДРАХУНКАМИ ФАХІВЦІВ. ЗА ЇХНІМИ ОЦІНКАМИ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ РЕГІОНУ ВІД НЕБЕЗПЕЧНИХ СЮРПРИЗІВ ЗНАДОБИТЬСЯ ЧИМАЛО РОКІВ ТА ЗНАЧНІ КОШТИ

Кордони небезпечної території позначаються відповідними знаками

Наслідки обстрілу бойовиками села Нікішине Донецької області

Невелика частина мін та вибухонебезпечних предметів, які сапери вилучили під час розмінування

Після обстеження небезпечної території сапери виявляють кордони забрудненого сектору

Як переконує досвід збройних конфліктів, навіть через роки після закінчення бойових дій відгомін війни наздоганяє мирне населення вибухами снарядів і мін.

Найуразливішими залишаються населені пункти біля лінії фронту в районі АТО. Підірватися на міні можна де завгодно: зоною ризику може бути практично будь-яке місце по обидва боки від лінії розмежування.

Згідно з інформацією управління Нацполіції в Донецькій області, тільки з початку цього року в області через необережне поводження з боєприпасами загинуло шестеро людей, троє було травмовано.

За різними експертними оцінками, для цілковитого очищення території Донбасу державі потрібно буде від 10 до 15 років. До того ж, аби почати розв'язувати цю проблему, потрібна активізація так званого гуманітарного розмінування. Від звичайної протимінної роботи, якою займаються саперні підрозділи на конкретних об'єктах, таке розмінування відрізняється своєю комплексністю. Водночас фахівці зазначають, що цей процес не з дешевих. Наприклад, 2015 року в Хорватії, щоб ліквідувати загрозу вибухонебезпечних пристроїв на площі 104 кв. км, було витрачено 28,7 млн євро. Усього ж на 10-річний період із 2009-го по 2019 рік у національній програмі цієї країни з розмінування території передбачено 550 млн євро (ідеться про 954,5 кв. км). Аналітики зауважують, що на гуманітарне розмінування Донбасу потрібно буде витратити мільярди євро! Тому в нас сподіваються на допомогу від міжнародних партнерів.

На сьогодні Міністерство оборони України до гуманітарного розмінування залучило три неурядові міжнародні компанії: The HALO Trust, Данська група з розмінування (DDG) та Швейцарський фонд протимінної діяльності (FSD).

ЗА РІЗНИМИ ЕКСПЕРТНИМИ ОЦІНКАМИ, ДЛЯ ЦІЛКОВИТОГО ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ДОНБАСУ ПОТРІБНО БУДЕ ВІД 10 ДО 15 РОКІВ

Свою роботу вони почали торік. Завезли все необхідне обладнання, а до робіт із розмінування вони залучають українців, які проходять для цього спеціальний курс навчання.

Зокрема, як повідомили в Управлінні екологічної безпеки й протимінної діяльності МО України, минулого року The HALO Trust виконувала нетехнічне обстеження небезпечних територій у складі 10 груп, які включали в себе 110 осіб та які мали 16 одиниць техніки.

Під час нетехнічного обстеження небезпечних територій фахівці об'їжджають місцевість, опитують населення, фіксують зовнішні ознаки забруднення — боєприпаси, міни, воронки від обстрілів, пошкоджену військову техніку тощо. На основі зібраної інформації вони роблять висновок щодо рівня небезпеки визначеного району. Після цього здійснюють технічне обстеження (ТО), під час якого група спеціалістів у повній екіпіровці проводить розбивку ділянки. Далі на цій території працює сапер із міношукачем, який остаточно виявляє кордони забрудненого сектору.

The HALO Trust здійснила роботи в 15 ра-йонах Донецької й Луганської областей поза межами буферної зони: Біловодському, Добропільському, Покровському, Краснолиманському, Марківському, Міловському, Олександрівському, Слов'янському, Великоновосілківському, Сватівському, Мар'їнському, Ясинуватському, Волноваському, Нікольському, Костянтинівському. Крім того, для Halo було додатково виділено Бахмутський район, частину Волноваського та Станично-Луганського районів.

Результатами цієї роботи стало обстеження

757 населених пунктів, з яких 90 постраждали внаслідок вибуху мін, 40 — забруднено вибухонебезпечними залишками війни (ВЗВ), тобто боєприпасами, що не вибухнули. Тимчасово недоступними визначено 50 населених пунктів. Кількість підозрюваних і підтверджених небезпечних ділянок — 51, із загальною площею 431 га, з яких розміновано 41 га.

Фахівці поінформували 13 тисяч жителів про ризики, пов'язані з мінами та ВЗВ.

Протягом 2017 року HALO планує розпочати суцільне розмінування найнебезпечніших для населення ділянок.

Данська група з розмінування (DDG) здійснює нетехнічне обстеження територій трьома групами, до складу яких уходить дев'ятеро осіб та які мають три одиниці техніки.

З березня по жовтень 2016 року данські фахівці обстежили вісім районів, що не входять у буферну зону, а саме: Кремінський, Сватівський, Старобільський, Станично-Луганський, Попаснянський та Новоайдарський у Луганській області, а також Мангушський і Волноваський у Донецькій області. Усього було перевірено 234 населених пункти та ідентифіковано 34 небезпечних райони: 23 в Донецькій та 11 у Луганській областях.

Загалом ці райони мають 619 га забрудненої території, яка в майбутньому стане предметом технічного обстеження та розмінування.

2016 РОКУ ПІД ЧАС НЕТЕХНІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІДЕНТИФІКУВАЛИ 460 ГА ПІДОЗРІЛИХ НЕБЕЗПЕЧНИХ ТА 620 ГА ПІДТВЕРДЖЕНИХ НЕБЕЗПЕЧНИХ ТЕРИТОРІЙ. ПІД ЧАС ОБСТЕЖЕННЯ БУЛО ВИЯВЛЕНО Й ЗНИЩЕНО 364 ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

Протягом 2017 року DDG планує здійснювати заходи з нетехнічного й технічного обстеження, а також розпочати суцільне розмінування найнебезпечніших для населення ділянок. Для цього заплановано тренінги персоналу з технічного обстеження місцевості та розмінування. Усього 2017 року DDG планує здійснювати роботи з гуманітарного розмінування на 30 підозрілих та небезпечних ділянках.

Швейцарський фонд протимінної діяльності FSD протягом 2016 року запровадив проект з інформування щодо мінної небезпеки. Зокрема, співробітники FSD, працюючи в командах із трьох осіб, проводять заняття в школах і літніх таборах. За цей час більше як 20 тис. дітей і дорослих побували на навчальних сесіях із питань мінної небезпеки. Загалом FSD здійснив інформування серед 111 тис. громадян.

Упродовж поточного року FSD планує здійснювати роботи з гуманітарного розмінування на семи підозрілих і небезпечних ділянках. Для цього мають залучити близько 30 осіб персоналу.

Отже, 2016 року під час нетехнічного обстеження неурядові організації ідентифікували 460 га підозрілих небезпечних та 620 га підтверджених небезпечних територій. Під час обстеження було виявлено й знищено 364 вибухонебезпечні предмети.

І це тільки початок. Зокрема, за попередніми підрахунками фахівців, загальна забруднена територія в Україні сягає 700 000 га.

— Усі дані за результатами роботи неурядових організацій наше управління систематизувало, проаналізувало й узагальнило, — розповідає представник Управління екологічної безпеки та протимінної діяльності МОУ підполковник Євгеній Зубаревський. — Для цього в Міністерстві оборони України за сприяння координатора проектів ОБСЄ в Україні та Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування впроваджено систему управління інформацією в протимінній діяльності IMCMA. Щодо співпраці з координатором проектів ОБСЄ в Україні на сьогодні існує спільний із Міністерством оборони України проект «Розбудова сектору протимінної діяльності в Україні». Також партнерами цього проекту є основні національні оператори з розмінування в Україні — ДСНС та ДССТ (Державна спеціальна служба транспорту). Загальна сума проекту становить 1,6 млн євро.

В управлінні зазначили, що після надзвичайної ситуації в Балаклії неурядові організації погодились надати свою допомогу в розмінуванні та інформуванні населення про ризики, пов'язані з мінами та вибухонебезпечними залишками війни.

На переконання фахівців, міжнародна допомога була б масштабнішою, якби їхню роботу в цьому напрямку було регламентовано на законодавчому рівні. Але, на жаль, в Україні після трьох років війни все ще немає закону про протимінну діяльність та гуманітарне розмінування.

Про потребу законодавчої бази для здійснення розмінування в Україні йшлося під час нещодавнього засідання за круглим столом, яке провів Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони на тему: «Розвиток потенціалу України з гуманітарного розмінування. Законодавче забезпечення». Законопроекти, що обговорювали під час заходу, було зареєстровано у Верховній Раді ще півроку тому. Ініціатором першого (№ 5189) став народний депутат України від «Опозиційного блоку» Андрій Кисельов. Другий законопроект (№ 5189–1) пізніше подав Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман.

На переконання експертів, депутатський законопроект № 5189 дуже сирий. В ньому правильно визначено лише базові речі, зокрема, що таке національний та оперативний орган із розмінування, їхні завдання, порядок фінансування тощо.

— Автор цього законопроекту також описав обов'язки для всіх посадових осіб, що зробило документ дуже обтяжливим, за яким губиться суть, — розповідає народний депутат України Дмитро Тимчук. — Водночас він поклав на Президента обов'язок очолювати цю діяльність, що не передбачено його функціями, визначеними в Конституції України. Відповідно цей законопроект одразу був приречений, адже знайти 300 голосів у парламенті для зміни Конституції саме під протимінну діяльність на сьогодні нереально.

Щодо урядового законопроекту, то, за словами Дмитра Тимчука, він більш оптимальний. Зокрема, у ньому визначено, що цю додаткову функцію буде покладено на органи виконавчої влади, уповноважені вирішувати всі питання розмінування на території України. Крім того, у законопроекті не змішано суто гуманітарне розмінування з розмінуванням, яке здійснюють в інтересах забезпечення військ. Чітко передбачено завдання як державних, так і недержавних об'єктів власності, з фінансуванням із держбюджету за рахунок допомоги різноманітних міжнародних фондів й організацій та інших видів фінансової допомоги, які не суперечать закону.

До того ж експерти зазначають, що гуманітарне розмінування є тривалим проектом і що ставити цю проблему під гасло «треба все терміново розмінувати» не тільки не має сенсу, а й небезпечно, особливо коли йдеться про здійснення розмінування на передньому краї. Треба розуміти, що навіть якщо парламент таки ухвалить цей закон, завтра ми не розмінуємо Донбас. Адже бойові дії тривають.

Наприклад, ділянка місцевості, оголошена розмінованою, після обстрілу бойовиків знову стає усипаною боєприпасами або замінованою ДРГ противника. Відповідно в зоні, оголошеній безпечною, підриваються мирні жителі.

За словами директора Офіса зв'язку НАТО в Україні Александера Віннікова, на сьогодні Альянс готовий надати нашій країні своїх фахівців та обладнання для розмінування. Зокрема, минулого року Україна вже отримала спеціальні транспортні засоби,міношукачі, захисні костюми, засоби зв'язку, спецінструмент для виявлення й вилучення мін загальною вартістю 1 млн євро. Але, на переконання експертів, не слід забувати про наші потужності.

Вадим КОВАЛЬОВ

ЩО РОБИТИ В РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ?

1. Зупиніться, нічого не чіпайте. Зберігайте спокій, уникайте паніки. Запам'ятайте місце виявлення предмета.
2. Попередьте про виявлений предмет осіб, які поруч.
3. Якщо ви або люди навколо виконують якісь роботи — негайно припиніть їх.
4. Відійдіть самі й відведіть людей поруч себе якнайдалі (не менше 100 м) від знайденого предмета. До того ж відходити необхідно тим же маршрутом (бажано слід у слід), яким ви прийшли. Якщо відходить група людей, то рухатися необхідно колоною по одному й так само слід у слід.
5. Повідомте про виявлення підозрілого предмета правоохоронні органи і спеціальні служби за телефонами 101 та 102 (повідомлення необхідно робити без поспіху, чітко, із зазначенням точної адреси (орієнтирів) місця знаходження вибухонебезпечного предмета).
6. По можливості до прибуття правоохоронних органів або спеціальних служб вжийте заходів щодо недопущення до небезпечної зони сторонніх людей. Негайно повідомте про виявлення підозрілого предмета правоохоронні органи або спеціальні служби.

КІЛЬКІСТЬ ЗАГИБЛИХ ТА ПОРАНЕНИХ ЧЕРЕЗ ПРОТИПІХОТНІ МІНИ ЗРОСТАЄ

За даними звіту Landmine Monitor 2016 Міжнародного руху за заборону протипіхотних мін — International Campaign to BanLandmines (ICBL), 2015 року кількість загиблих та поранених через протипіхотні міни у світі зросла на 75%

Кількість нещасних випадків через вибухи протипіхотних мін та післявоєнних залишків снарядів у всьому світі зросла на 75%. Про це свідчать дані об'єднання міжнародних неурядових організацій, які виступають за заборону виробництва і використання протипіхотних мін (ICBL).

За результатами моніторингу протимінного забруднення, 2015 року в таких інцидентах постраждала 6 461 особа, тоді як 2014 року показник загиблих і поранених з цієї причини становив 3 695 осіб. Більшість жертв — 78% — цивільні особи, йдеться в документі. Серед них 86% — чоловіки. Три чверті всіх смертей від невибухлих мін та боєприпасів, сталися в Афганістані, Лівії, Сирії, Україні та Ємені. Найбільше військових з цих причин загинуло в Україні та Колумбії.

У десяти країнах фіксується використання протипіхотних мін неурядовими силами. У документі також йдеться, що чимало нерозмінованих територій залишається в Анголі, Азербайджані, Боснії і Герцеговині, Хорватії, Камбоджі, Іраку, Таїланді та Туреччині.

Міжнародний рух за заборону протипіхотних мін (ICBL) був заснований 1992 року декількома організаціями, серед яких Human Rights Watch. На сьогодні він працює у понад 90 країнах світу.

1997 року зусиллями ICBL 145 країн, серед них і Україна, підписали Оттавський договір про заборону виготовлення, використання та зберігання протипіхотних мін. 129 із них його ратифікували. До речі, Росія до Оттавської конвенції досі не приєдналася.

ЄС активно підтримує проекти щодо знищення мін, заборонених Оттавською конвенцією. Загальний внесок ЄС у проекти розмінування у світі становить близько півмільярда євро, з яких на Україну припадає 1,8 млн євро.

Крім того, ЄС започаткував проект вартістю 1,57 млн євро щодо розмінування територій, які постраждали від конфлікту в Україні.

«УРОК ШАЙРАТА» ДЛЯ ДАМАСКА ТА МОСКВИ,

АБО ЯК ДЕКІЛЬКА ДЕСЯТКІВ АМЕРИКАНСЬКИХ КРИЛАТИХ РАКЕТ «ТОМАГАВК» «СПУСТИЛИ З НЕБЕС НА ЗЕМЛЮ» НИНІШНЄ РОСІЙСЬКЕ КЕРІВНИЦТВО

Залишки сирійського винищувача-бомбардувальника на авіабазі «Шайрат» після удару американських КР «Томагавк»

Приблизно о 4 годині 40 хвилин 7 квітня Сполучені Штати Америки завдали масованого ракетного удару по військовому об'єкту урядових сирійських сил на території самої Сирії. Два американські військові кораблі, перебуваючи в оперативному районі в східній частині Середземного моря, випустили по території Сирії 59 крилатих ракет типу BGM-109 Tomahawk. Ракети зруйнували авіабазу «Шайрат» військово-повітряних сил (ВПС) збройних сил Сирії в районі міста Хомс. За даними Пентагону, 58 із 59 випущених ракет уразили визначені цілі…

Внаслідок удару знищено від дев'яти до одинадцяти літальних апаратів, які були на авіабазі, сім місць зберігання боєприпасів та палива, чотири комплекси ППО ближньої та середньої дальності дії, радіолокаційні станції, до восьми одиниць іншої техніки, зруйновано низку будівель та інженерних споруд аеродромної інфраструктури (загальна кількість — 40). Також Міністерство оборони Сирії визнало загибель 10 своїх військовослужбовців, серед яких один бригадний генерал (командир бригади ППО).

Своєю чергою чинний Президент США Дональд Трамп, який і дав наказ застосувати військову силу, в своєму зверненні до американського народу назвав причиною ракетного удару по авіабазі застосування сирійськими урядовими військами хімічної зброї. Нагадаємо, 4 квітня від авіаційних ударів, завданих урядовими сирійськими військами у районі міста Хан-Шейхун у провінції Ідліб (контролюється збройними формуваннями сирійської опозиції), загинуло близько 80 осіб, 25 з яких — діти. Під час медичного розтину тіл загиблих було достовірно встановлено, що причиною їхньої смерті стало застосування бойової отруйної хімічної речовини — зарину.

За словами Дональда Трампа, достовірно встановлений факт застосування хімічної зброї став «…перетином своєрідної червоної лінії нинішнім режимом сирійського диктатора Башара Асада». На його переконання, США повинні запобігати поширенню і застосуванню смертельно небезпечної хімічної зброї. Показово, що ще 2012 року колишній глава Білого дому Барак Обама попереджав, що коли режим Асада застосує в ході конфлікту отруйний газ, США, безумовно, втрутяться в те, що відбувається в Сирії. Як бачимо, воєнно-політичне керівництво США, навіть попри певні розбіжності між республіканцями та демократами щодо методології розв'язання сирійського конфлікту, цілком послідовне у своїх цілях та прагненнях.

Більше того, у своєму листі до Конгресу стосовно ракетного удару по авіабазі в Сирії американський президент висловив готовність «за потреби» рішуче реагувати на події в Сирії. Таку саму думку висловила під час термінового засідання Ради безпеки ООН постійний представник США при ООН Ніккі Хейлі.

Саме тому реакція Кремля на цей американський сюрприз була схожою на істеричний напад. Від розгубленого путінського «…это акт агрессии и нарушение международного права» до істеричних заяв про готовність «у разі подальшої агресії відповідати адекватно…».

Воно і зрозуміло. Стільки зусиль та грошей витрачено паном Путіним, щоб продемонструвати всьому світу «країну, яка встала з колін», зокрема й у Сирії, куди доправили ціле угруповання військ (за оцінками світових експертів, щорічні витрати РФ на військову кампанію у Сирії становлять не менше ніж 2 млрд доларів), і от прилітають кілька десятків «Томагавків» — і всі ці витрати та зусилля виявляються марними.

Американська ракетна увертюра на авіабазі «Шайрат» у Сирії — хльосткий геополітичний ляпас нинішньому не зовсім адекватному режиму в Кремлі. Результати вояжу американських «Томагавків» у гості до Асада досить боляче вдарили по надто роздутому самолюбству Путіна. До речі, американці попередили росіян про удар по авіабазі (за 2,5 години до перших вибухів на ній), формально виконавши вимоги Меморандуму про уникнення зіткнень та безпеку в сирійському повітряному просторі, який раніше підписали з РФ. Мало того, офіційні представники Пентагону заявили, що зробили «…все можливе, або уникнути влучань саме по російських об'єктах і звести можливі людські втрати до мінімуму».

ВОЄННО-ПОЛІТИЧНЕ КЕРІВНИЦТВО США, НАВІТЬ ПОПРИ ПЕВНІ РОЗБІЖНОСТІ МІЖ РЕСПУБЛІКАНЦЯМИ ТА ДЕМОКРАТАМИ ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ РОЗВ'ЯЗАННЯ СИРІЙСЬКОГО КОНФЛІКТУ, ЦІЛКОМ ПОСЛІДОВНЕ У СВОЇХ ЦІЛЯХ ТА ПРАГНЕННЯХ

Американські «Томагавки» не лише знищили сирійську авіабазу, вони вдарили по міжнародному авторитету Росії. По-перше, в багатьох виникло запитання: де були розрекламовані російські засоби ППО, коли кілька десятків уже не нових американських крилатих ракет (КР «Томагавк» була прийнята на озброєння армії США ще 1983 року) ніби ніж крізь масло пройшли всі заслони та «куполи» ППО, побудовані росіянами в Сирії? Що сталося з усіма цими модифікованими ЗРК С-300, новітніми С-400 та вбивчими «Панцирями-С1»? Що їм завадило дати відсіч «зухвалій американській воєнщині»?

Крилата ракета (КР) «Томагавк» (англ. Tomahawk — бойова сокира північноамериканських індіанців) — сімейство американських багатоцільових високоточних дозвукових крилатих ракет великої дальності стратегічного і тактичного призначення підводного, надводного, сухопутного та повітряного базування. Здійснює політ на гранично малих висотах з обгинанням рельєфу місцевості. Перебуває на озброєнні кораблів і підводних човнів ВМС США, використовувалася в усіх значних воєнних конфліктах за участю США з моменту її прийняття на озброєння 1983 року.

Адже ще в жовтні минулого року офіційний представник Міноборони Росії генерал-майор Ігор Конашенков лякав, що повітряне прикриття російських та сирійських військових баз у Сирії здійснюється зенітними ракетними системами С-400 і С-300, радіус дії яких «…може стати сюрпризом для будь-яких невпізнаних літаючих об'єктів», запевняючи представників світових ЗМІ в тому, що «…над Сирією створено надійний протиповітряний купол».

Як виявилося, нинішня республіканська адміністрація Білого дому, на відміну від минулої демократичної, не з ляклива, а хвалені російські ЗРК та ЗРПК С-300, С-400 та «Панцир-С1» (який, до речі, був створений для боротьби із КР і прикривав авіабазу «Шайрат») проти американських «Томагавків», м'яко кажучи, малоефективні. Принаймні наявність цих «грізних» зразків російського озброєння не завадила «сокирам» покарати путінського союзника за відверте звірство, яким є застосування хімічної зброї проти мирного населення.

По-друге, наслідки американського удару по сирійській авіабазі не обмежені лише ганебним фіаско російської ППО. Щойно ударна хвиля від вибуху «Томагавків» досягла Московської біржі, на ній одразу ж обвалилося котирування акцій і держоблігацій РФ. За підсумками торгів 7 квітня, загальний індекс ММВБ знизився на 1,68%, а сумарна вартість акцій, які входять у нього, зменшилася на 169 мільярдів рублів, повідомили російські «Известия».

Індекс РТС, що відображає валютну ціну найбільших російських компаній, також відчутно «схуд» — за день на $ 4,4 млрд, а падіння індексу на 3,07% стало другим найбільшим за останній рік. Це нагадувало фінансове цунамі. Зниження котирувань почалося з перших же хвилин сесії і прискорилося до кінця дня. Скочування вниз очолив «Сбербанк», який подешевшав на 3,58%, або 114 млрд рублів. «Газпром» втратив 1,38% капіталізації, або 40 млрд рублів. На 2,17% дешевшими стали акції компанії «ЛУКОЙЛ», на 0,59% впала «Роснефть». Слідом за акціями рекордне з початку року падіння котирувань було зафіксовано й на ринку російського державного боргу. Лише інформаційне повідомлення агенції Reuters (яка посилалася на неназване джерело в Пентагоні) про те, що удар по авіабазі «Шайрат» був виключно «разовою акцією» США і подальша ескалація бойових дій не планується нинішньою американською адміністрацією, заспокоїло і російську біржу, і фондовий ринок…

Звісно, все це зовсім не тішить багатьох пересічних «імперців» у Росії. Адже одночасний провал у військовій сфері та вибухоподібні «фондові збитки» (їхній загальний розмір сягнув, за різними оцінками, 169–244 млрд рублів) через один ракетний удар США по союзнику Путіна в Сирії засвідчили, що перш ніж «диктувати свою волю всьому іншому світу» або принаймні пробувати це робити, слід тверезо оцінити власні сили в багатьох сферах, а не покладатися виключно на усміхнені «Іскандери». Але чи врахує в подальшому Путін «урок Шайрата» — невідомо. А пихатість є не надто допоміжною у реалізації великодержавних амбіцій правлячого режиму Росії…

Костянтин МАШОВЕЦЬ

Кібератаки з Росії вже стали частиною нашого «повсякденного життя»

7 ТИСЯЧ КІБЕРАТАК ПРОТИ УКРАЇНИ

В УКРАЇНІ, З ОГЛЯДУ НА РОСІЙСЬКУ ГІБРИДНУ АГРЕСІЮ, АКТИВНО СТВОРЮЮТЬ ЗАХИСНІ МЕХАНІЗМИ У СФЕРІ КІБЕРНЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

За повідомленнями британської телерадіомовної корпорації BBC, починаючи з 1 квітня в складі збройних сил Німеччини розпочав свою діяльність штатний підрозділ, призначений для відбивання хакерських атак, захисту військової інформації з обмеженим доступом, а також комп'ютерних програм керування зброєю. Наразі триває процес комплектування нового підрозділу. Заплановано, що його буде завершено до липня нинішнього року, а загальна кількість співробітників цього командування становитиме до 13,5 тис. осіб. Це кіберкомандування стане окремою організацією в структурі збройних сил Німеччини поряд із сухопутними силами, ВПС, ВМФ, медичним департаментом і допоміжною службою.

Таке рішення німецького уряду цілком зрозуміле. Адже кількість та обсяги хакерських атак й інших незаконних дій у сфері комп'ютерної безпеки в країні щороку зростають. І, зокрема, у військовій сфері. Крім того, вони досить потужні та зухвалі. Згідно з даними міністерства оборони ФРН, за перші дев'ять тижнів 2017 року на об'єкти німецької армії було скоєно близько 284 тис. кібератак різного обсягу та різної інтенсивності. Це рекордний показник за останні п'ять років, повідомляє український електронний ресурс "Лівий берег".

Найцікавіше, що німці цілком усвідомлюють, звідки ростуть ноги цього електронного бандитизму. У листопаді минулого року канцлер Федеративної Республіки Німеччина Ангела Меркель упевнено констатувала, що «…кібератаки з Росії вже стали частиною повсякденного життя». Як приклад, вона навела випадок з одним із найбільших стільникових операторів країни — Deutsche Telekom, котрий було атаковано з Росії, унаслідок чого близько 900 тис. його клієнтів залишилося без мобільного зв'язку.

— Такі кібератаки, або гібридні атаки, як вони називаються в російській воєнній доктрині, є частиною нашого щоденного життя, і ми повинні навчитися з ними боротися, — заявила тоді Меркель.

Підлила в цей вогонь оливи й німецька розвідка. Глава Федеральної розвідувальної служби Німеччини (БНД) Бруно Каль, аналізуючи можливості зовнішнього втручання в політичне життя країни, саме із цього приводу заявив, що пов'язані з Росією хакери можуть улаштувати кібератаки під час виборів у Німеччині (нагадаємо, незабаром у країні відбудуться парламентські вибори). І навіть цілий ряд німецьких політиків, що характерно — з різних політичних угруповань, також побоюються, що саме російські хакери можуть організувати в країні кампанію з дезінформації та зірвати вибори. Зважаючи на історію з американськими виборами, а також на шалену кампанію дезінформації, яку організували росіяни в сусідній Франції напередодні президентських виборів, ці побоювання й відповідна завбачливість німців зовсім не видаються безпідставними. А що в нас у країні роблять, аби запобігти такому розгулу електронного злочинства?

Для України таке «повсякденне життя», сповнене перманентними «братніми» електронними набігами на її інформаційно-електронний простір — то зовсім не новина. Ще до початку нинішньої гібридної агресії Росії проти нашої держави Україна мала змогу на собі протестувати можливості сусіда пхати свого довгого носа в сегмент усесвітньої електронної мережі та закриті електронні бази й сервери, зазнаючи майже регулярних хакерських атак із боку майбутнього агресора та окупанта (в окремі роки проникнення російських державних і недержавних хакерських угруповань на об'єкти юа-нету могло сягати кількох сотень на рік).

А з початком активної фази гібридної агресії ці хакерські прояви «братніх почуттів» із боку росіян набули зовсім очманілих та зухвалих напрямків та обсягів. Нагадаємо: протягом лише останніх двох років росіяни постійно атакували низку вітчизняних компаній, що генерують енергію, операторів стільникового зв'язку, електронних баз і серверів цілої низки державних установ (починаючи з Державної фіскальної служби, Казначейства й закінчуючи аеропортами та провідними інформаційними ресурсами країни). У всіх цих випадках слід був не просто помітний, а цілком однозначно вів на схід.

Зовсім не випадково під час свого нещодавнього візиту в Канаду Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак оприлюднив інформацію про те, що протягом лише останніх трьох років Росія здійснила понад 7 тис. кібернетичних атак проти України. Звісно, все це стосувалося передусім військової сфери: хакерські атаки на ресурси та об'єкти українського оборонного відомства з боку Російської Федерації набули регулярного характеру. Агресор у цьому сенсі атакує чи не щодня, випробовуючи на міцність відповідні вітчизняні системи захисту. Пробити їх удалося їм лише кілька разів.

ПРОТЯГОМ ЛИШЕ ОСТАННІХ ДВОХ РОКІВ РОСІЯНИ ПОСТІЙНО АТАКУВАЛИ ЕЛЕКТРОННІ БАЗИ І СЕРВЕРИ ЦІЛОЇ НИЗКИ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ

Саме тому протягом останнього часу набула неабиякої актуальності проблема координації зусиль державних органів нашої країни в цьому напрямку та створення дієвих механізмів протистояння зухвалій електронній навалі з боку неадекватного сусіда, який прагне «…миру й тільки миру…», одночасно анексуючи та окуповуючи частину нашої території. Прикметно, що гостроту цього питання для України розуміють не тільки в нашій державі, а й наші закордонні партнери та союзники.

Нещодавно, за повідомленням прес-служби Державного концерну «Укроборонпром», в Україні за підтримки фахівців інформаційної безпеки НАТО, консультантів турецької компанії HAVELSAN та спеціалістів Національного технічного університету України «КПІ» створять єдиний центр із кібербезпеки. Компанія «Укрінмаш» (входить до складу «Укроборонпрому») вже розпочала підготовку до створення цього центру. Своєю чергою турецькі партнери з компанії HAVELSAN, яких буде залучено до цієї справи у сфері консультацій, уже мають досвід створення саме такого центру в Туреччині 10 років тому й готові допомогти Україні в рамках двосторонньої співпраці створити ще сучасніший його варіант.

Окрім того, наша країна в справі створення й подальшого розвитку цього центру пішла на досить неординарний крок, залучивши також на консультаційній основі до цієї справи команду «білих» хакерів DCUA під керівництвом Миколи Ільїна, які у світовому рейтингу кібербезпеки за результатами минулого року посіли перше місце.

Нині, як стверджують представники «Укроборонпрому», вже визначено чіткий план створення самого центру, і триває його початковий етап: збирають команду фахівців і профі у сфері кібербезпеки, яка власне й реалізовуватиме цей проект.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

УКРАЇНА ШВИДКИМИ ТЕМПАМИ СТВОРЮЄ НАЦІОНАЛЬНУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНУ СИСТЕМУ

В Україні протягом тривалого часу діє Національний координаційний центр кібербезпеки (НКЦК). Він є робочим органом Ради національної безпеки і оборони України (РНБО). Центр забезпечує координацію діяльності суб'єктів національної безпеки і оборони України під час реалізації Стратегії кібербезпеки України.

Керівником чинного НКЦК за посадою є Секретар Ради національної безпеки і оборони України, секретарем — керівник структурного підрозділу Апарату Ради національної безпеки і оборони України, до відання якого віднесено питання кібербезпеки. Членами центру є представники суб'єктів сектору безпеки і оборони України у сфері кібербезпеки. Це перші заступники або заступники (до відання яких належать питання кібербезпеки) Міністра оборони України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, голови Служби безпеки України, голови Служби зовнішньої розвідки України, голови Національної поліції України, голови Національного банку України (за згодою), начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України, начальника Управління розвідки Адміністрації Державної прикордонної служби України, голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Інформаційна безпека та кібербезпека є безумовними пріоритетами для країни, яка перебуває в стані гібридної війни, на цьому неодноразово наголошував Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов. За його словами, сьогодні Росія активно використовує кібернетичні технології для агресії не лише проти України, а і проти ЄС та США.

До того ж нині ворожі кібератаки спрямовано не тільки на державні інформаційні ресурси, а й на об'єкти стратегічної інфраструктури. Іще до них додається активізація кібершпигунства та кіберзлочинності.

За словами Секретаря РНБО України, перший етап створення надійного механізму протидії російській кiберагресії вже пройдено, сьогодні створюється потужна система захисту поки що тільки державних ресурсів, так звана Національна телекомунікаційна система. Проект витратний, але безальтернативний, оскільки завдання цієї системи — повністю захистити інформаційний ресурс критичної інфраструктури й держсектору від будь-яких кібератак.

Сержант з позивним «Бродяга»

«БРОДЯГО», ВИ — КРАСУНЧИКИ!»

ВІД ЮВЕЛІРНО-ТОЧНОГО ВОГНЮ ГРАНАТОМЕТНИКІВ, ЯКІ ЗАХИЩАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ПОЗИЦІЇ ПІД АВДІЇВКОЮ, БОЙОВИКИ В ЕФІРІ ВИЮТЬ

Тієї ночі проросійські бойовики за тільки їм відомою логікою вели зосереджений артилерійський та мінометний вогонь лише по одному з флангів лінії нашої оборони під Авдіївкою. Удень, незважаючи на «режим тиші», який бойовики самі й попросили, вони по черзі обстрілювали всі підрозділи. А зараз невтомно гатять мінами та снарядами лише по позиціях одного з них: очевидно, той їм особливо дошкуляє.

З офіцером однієї з рот білоцерківської бригади ми дві години в місячному сяйві спостерігаємо за дуеллю побратимів із ворогом. Підрозділ, у якому ми перебуваємо, не має змоги допомогти сусідам, тому офіцер лише тихенько лається та уважно слухає ефір.

Урешті канонада затихає, а до командира прибігає офіцер і доповідає: «У сусідів двоє «трьохсотих», один дуже важкий…» Усі присутні мають там друзів, тому до світанку ми майже не заплющуємо очей.

Уранці дістаюсь Авдіївки й одразу виходжу на зв'язок із чоловіком, про якого вночі турбувався, — сержантом із позивним «Бродяга». Чую в слухавці його голос і відчуваю полегшення. «Володю, — запитую, — «трьохсоті» вночі в тебе були? А ти сам як?» Той відповідає, що «важкий «трьохсотий» — із його взводу, а сам він нівроку. Домовляємося про зустріч у місті, бо там він має нагальну справу.

Справою «Бродяги» в Авдіївці стала допомога старенькому подружжю в приватному секторі міста. Гранатометний взвод Володимира взяв під свою опіку осиротілих дідуся й бабусю.

На пошарпаному уазику 1987 року випуску приїжджаємо до їхньої садиби. Хати ліворуч і праворуч від неї без дахів і густо поцятковані великими осколковими пробоїнами. Двоповерхова дачна будівля позаду вигоріла вщент.

Україномовні старенькі майже не ходять, допомогти їм, окрім наших бійців, більше нікому. Розвантажуємо втішеним господарям гостинці: крупи, хліб, яйця, ковбасу, яку купив «Бродяга», тощо. Володимир розпитує бабусю Світлану про ще якісь потреби, обіцяє допомогти. Потім Володя починає мені розповідати історію свого випадкового знайомства з подружжям. Аж раптом десь поблизу позицій його взводу починається стрілянина, лунають вибухи. Стрибаємо в авто, мчимо туди по вибоїнах та звивистих коліях.

Сховавши УАЗ в укриття, швидко йдемо до позицій взводу. «Хто війну розпочав?» — на ходу звертається до чатового «Бродяга». «Ну не ми ж, звісно», — мало не ображається геть молодий боєць. Ідемо далі, оминаючи часті свіжі воронки та розбиті мінами й снарядами будинки. Узагалі місцевість схожа на місячний ландшафт, і я не втримуюсь, щоб не запитати: «Володю, сепари тут по «площах» гатять?» Той сміється: «Не можуть нас намацати, от і б`ють чи не навмання. Але справжні позиції для стрільби моїх хлопчиків дістати важко. Хіба що випадково, як учора. Біля Сергія Климчука відразу дві міни впали».

Підходимо до спостережного пункту взводу. І, як на замовлення, «Бродяга» отримує по рації команду на готовність до ведення вогню. Сержант дублює команду підлеглим, які вже біжать до своїх гранатометів. Над нашими головами починають свистіти кулі, а попереду виростає перший «гриб» артилерійського розриву.

З УСІХ ТИПІВ ГРАНАТОМЕТІВ, ЯКІ НАШІ ВОЯКИ ЗАСТОСОВУЮТЬ НА ФРОНТІ, ВОРОЖА ПІХОТА НАЙБІЛЬШЕ БОЇТЬСЯ АГС-17. РОЗРІЗНИТИ В ЗАГАЛЬНІЙ КАНОНАДІ БОЮ ЗВУКИ ЇХ ПОСТРІЛІВ ДОВОЛІ ВАЖКО. ДО ТОГО Ж, НА ВІДМІНУ ВІД МІН, ПАДІННЯ ГРАНАТ НЕ ПОЧУЄШ І ВЧАСНО В УКРИТТЯ НЕ ВСКОЧИШ

Протягом сорокахвилинного обстрілу промзони взвод так і не отримує команди відкрити вогонь. Володя пояснює: комбат ніколи без потреби не розкриє наші нові позиції. Взвод має чітко визначену систему підготовленого вогню й тільки свої цілі. Якщо команди не було, то, значить, цілей для стрільби засобами взводу в батальйоні зараз не виявили, а хлопці на «нулях» справляються самі.

Знайомлюся з хлопцями, вік більшості з яких не перевищує 26 років. Навідник станкового протитанкового гранатомета Максим Корякін відмовляється їхати у відпустку, доки не відпрацює чотири нових цілі для взводу, які почали дошкуляти хлопцям на «промці». Він — один із багатьох «ювелірів» взводу, які вміють «роздягати» БМП й танки противника, знищуючи їхні прилади спостереження та активну броню, після чого нищать їх іншими засобами ураження. 19-річний Ваня «Богун» відмовився повертатись у пункт постійної дислокації після виходу такого розпорядження для бійців, яким не виповнилося 20 років. Хлопці хваляться своїми нагородами та нагородами «Бродяги», у якого їх аж шість, з орденом «За мужність» III ступеня включно.

«Бродяга» починає розповідати, що вісімдесят відсотків його підлеглих у змозі покласти чергу з АГС просто в сепарські окопи на відстані понад кілометр, і це вони доводили в боях не один раз. Аж тут у землянку командира забігає боєць Роман із позивним «Адвокат» і радісно кричить: «Климчук сам подзвонив зі шпиталю! Уже опритомнів, запитує, чи інші хлопці в порядку».

…«Бродяга» з одним із побратимів чаклують над своїми мапами: звіряють координати кількох нових цілей, які треба за командою уразити з настанням темряви, уточнюють команди й сигнали, взаємодію тощо.

А ввечері Володимир чує від нього по телефону: «Бродяго», ви — красунчики! Клали тільки в «десяточку», сепари в ефірі просто виють!»

Віктор ШЕВЧЕНКО

ПАТРІОТИ МАРІУПОЛЯ ВЧАТЬСЯ ЗАХИЩАТИ СВОЮ ЗЕМЛЮ

На полігоні неподалік Маріуполя нещодавно проводили практичні заняття із загоном самооборони міста. Вони були організовані з ініціативи Координаційного центру патріотичних сил «Новий Маріуполь» та за підтримки командира оперативно-тактичного угрупования «Маріуполь».

Військовослужбовці розгорнули навчальні місця для проведення занять з вогневої підготовки, тактичної медицини, військової топографії та саперної справи. До проведення занять з загоном самооборони залучили досвідчених інструкторів з бойовим досвідом.

— Це надзвичайно важливо, що заняття проводять саме військові, які мають великий практичний досвід бойових дій і можуть багато чого навчити нас — хоча і вмотивованих, але цивільних людей, — розповіла координатор центру «Новий Маріуполь» Марія Подибайло. Вже близько 300 маріупольців пройшли підготовку в загоні самооборони. Більше ста з них тепер проходять службу у Збройних Силах України та Національній гвардії.

— Ми готові й надалі спільно працювати та проводити такі заходи з підготовки загонів територіальної оборони, адже цим ми підвищуємо престиж військової служби, надаємо можливість патріотично налаштованим громадянам долучитися до справи захисту нашої держави, — підсумовує керівник ОТУ.

Сергій ЖМУРКО

До проведення занять залучили досвідчених інструкторів

ЗАХИСНИКИ ЛЕБЕДИНСЬКОГО

Старший лейтенант Іван Марковцов

Сержант Михайло Бурий

Матрос Вадим Токарев

У Приазов'ї, на ділянці оборони Павлопіль — Широкине, поняття «режим перемир'я» досить умовне. Збройні провокації з боку російських окупаційних військ фіксують тут щодня. І в цьому журналіст «НА» переконався, коли побував на позиціях українських морпіхів, які тримають оборону поблизу Лебединського.

— До свисту куль ми давно звикли. Обстрілами зі стрілецької зброї нас турбують постійно, добре, що останні кілька днів артилерія й міномети противника мовчать. Проте ще недавно по наших позиціях били з великих калібрів, — говорить виконувач обов'язків командира роти старший лейтенант Іван Марковцов.

Грамотний і загартований війною офіцер передає впевненість у власній силі своїм підлеглим, які ні на мить не втрачають пильність. На позиціях морських піхотинців кожен робить свою справу. Хтось поповнює боєкомплект, чистить зброю, хтось облаштовує додаткові укриття. Бійці цілодобово спостерігають за діями ворога. Ці хлопці служать на одному з флангів важливого рубежу оборони селища Широкине, а з фронту розташувався укріплений опорний пункт російських найманців.

Відстань до окопів окупантів не перевищує 600 м, тож, попри оголошений «режим тиші», наші воїни під Лебединським не мають права недооцінювати небезпеку з боку бойовиків.

— Уночі активність ворога зростає, тому слід бути напоготові, — каже сержант Михайло Бурий.

До речі, середній вік бійців, які служать на цьому ВОПі, не перевищує 25 років. Наймолодшому морпіху з позивним «Дніпро» пішов 19-й рік, а найстаршому виконувачу обов'язків командира відділення «Сан Саничу» вже 56. Але, попри солідний вік, він дасть фору багатьом із молодих бійців. Невипадково його називають «Батею», бо ж він досвідчений, суворий і водночас турботливий стосовно своїх молодших товаришів.

ВІДСТАНЬ ДО ОКОПІВ ОКУПАНТІВ НЕ ПЕРЕВИЩУЄ 600 м, ТОЖ, ПОПРИ ОГОЛОШЕНИЙ «РЕЖИМ ТИШІ», НАШІ ВОЇНИ ПІД ЛЕБЕДИНСЬКИМ НЕ МАЮТЬ ПРАВА НЕДООЦІНЮВАТИ НЕБЕЗПЕКУ З БОКУ БОЙОВИКІВ

Особовий склад ВОПу, попри молодість, добре знається на військовій справі. Усі вправно володіють багатьма видами стрілецької зброї, влучно стріляють із гранатометів, АГС і СПГ, хоча більшість із них навіть не були на строковій службі. Вони навчилися цього на війні, щодня набуваючи бойового досвіду.

— До війни я мріяв про фах військового, але через певні обставини не склалося, — приєднується до розмови радіотелефоніст матрос Вадим Токарев. — Закінчивши школу, пішов працювати. Мав невеличкий бізнес. А потім мрія дитинства здійснилася: пішов у військкомат і підписав контракт. Розпочав службу в навчальному підрозділі. Воюю вже півроку, забезпечуючи та відновлюючи зв'язок між підрозділами.

Вадимові частенько доводиться бігати по передовій, усуваючи обриви та пошкодження дротового зв'язку. Найстрашніше бувало, коли обстріли заставали в полі, де немає укриттів і бліндажів, де нікуди не сховаєшся, і для того, щоб вижити, доводилося втискатися у землю та чекати, а згодом знову підніматися й бігти туди, де обірвано лінію.

Як і його бойові побратими, про свій свідомий вибір служити Вітчизні він не шкодує. На його переконання, справжній чоловік повинен уміти захищати свою Батьківщину. А те, що наші морпіхи вміють це робити, я не маю жодних сумнівів.

Олександр КІНДСФАТЕР

ДЕСАНТНИКИ ПОРУШУЮТЬ РЕЖИМ ТИШІ ХІБА ЩО… «МУЗИЧНОЮ АТАКОЮ»

У передмісті окупованої Горлівки розкинулося селище Зайцеве. З середини літа 2015 року воно розділене навпіл лінією фронту. Бойовики постійно обстрілюють підконтрольні українській владі території і б'ють не тільки по позиціях українських військових, а й по будинках місцевих мешканців.

«Так, хто зі мною? Тримаємося правого боку вулиці, бо лівий прострілюється. Готові? Погнали!» — такий короткий інструктаж від бійця Дніпропетровської окремої повітрянодесантної бригади додав порцію адреналіну в кров військових кореспондентів. Добиратися до наших позицій доводиться короткими перебіжками, адже будь-якої миті може «прилетіти».

На перший погляд це напівзруйноване селище здається покинутим і безлюдним. Але то хибне враження. Виявляється, в ньому досі проживає близько 200 мешканців. Здебільшого це люди похилого віку, але є також і молоді сім'ї з дітьми. Газо- та електропостачання в Зайцевому немає вже більше року. Побутові проблеми місцеві жителі вирішують переважно за рахунок гуманітарної допомоги від українських та міжнародних волонтерських організацій. За словами місцевих, привозять навіть вугілля та корм для домашніх тварин.

До оголошення «режиму тиші» канонади практично не вщухали, і від них страждали не лише українські військові, а й мирне населення. Під час одного з артилерійських обстрілів на власному подвір'ї загинуло літнє подружжя.

— Коли почався обстріл, я був якраз неподалік їхнього двору, — зі скорботою в голосі говорить один із бійців. — Крикнув їм, щоб сховалися в підвалі. Та вони не встигли… Тієї ж миті ворожа міна влучила просто в їхній будинок. Чоловік загинув одразу. Жінці намагався надати першу допомогу, та, на жаль, поранення виявилися несумісними з життям.

— На цих позиціях ми стоїмо вже довго, тож вони добре пристріляні ворогом, — каже один з офіцерів бригади.

Бійці проводять невеличку «екскурсію» по своїх «володіннях». Усе навколо у вирвах від ворожих мін і нагадує декорації до якогось голлівудського блокбастера. До ворожих позицій — лише кількасот метрів. Навіть у звичайний туристичний монокуляр добре видно, як бойовики укріплюють позиції та підвозять боєприпаси.

— Вони поводяться нахабно, — розповідає один із бійців. — Часто відкрито тягають ящики з боєприпасами — знають, що ми дотримуємося режиму «тиші», і користуються цим.

З особливою гордістю десантники демонструють потужну акустичну колонку, називаючи її «пристроєм для ведення психологічної війни». Щовечора вони гучно вмикають українську музику, а на завершення — гімн України.

— Щоб сепаратисти чули українське слово, — жартує десантник. — Це в них викликає особливу злість. Раніше в нас була ще потужніша колонка. Як вмикали, вони починали сильніше по нас гатити. Але ми до того готові, — запевняє десантник Роман.

Українські бійці, які сьогодні стоять на передових позиціях під Горлівкою, в один голос стверджують, що бойовикам чергове перемир'я не потрібне, на відміну від багатьох місцевих, які втомилися від війни. Для ворога це лише перепочинок перед новою ескалацією.

Владислав ДЕМ'ЯНЕНКО

ТРИ РОКИ АТО: НОВІТНЯ ІСТОРІЯ БОРОТЬБИ УКРАЇНЦІВ ЗА СВОЄ МАЙБУТНЄ

13 КВІТНЯ 2014 РОКУ РАДА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ ОГОЛОСИЛА ПРО ПОЧАТОК АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ В СХІДНІЙ ЧАСТИНІ УКРАЇНИ

Олександр Турчинов, який на той час виконував обов'язки Президента України, 14 квітня підписав відповідний указ про виконання ухваленого рішення РНБО «Про невідкладні заходи з подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України».

Ви жодного разу не були за останні три роки на Донбасі? У вас немає рідних, знайомих серед бійців АТО, які б розповіли, що там відбувається? Ви досі сумніваєтеся, що проти України воюють не лише місцеві, а й підрозділи регулярної російської армії? Тоді прийдіть у Національний військово-історичний музей України, у якому розгорнуто експозицію «Збройні Сили на захисті суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України»

Частина експозиції «Збройні Сили на захисті суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України» у Національному військово-історичному музеї України

«КОМУСЬ ПОТРІБНО БУЛО БУТИ ПЕРШИМИ...»

Весна 2014-го. У Києві ще вирує Майдан, а в Кремлі, чиї «зелені чоловічки» з'явилися в Криму, уже точать зуби й на материкову Україну. Знають, що зі 120 тис. військовослужбовців Збройних Сил тільки 6 тис. готові дати рішучу відсіч. Решта війська є «обмежено боєготовою». Щедро профінансовані російськими господарями такі самі «чоловічки» з'явилися на Донбасі. Згуртувавшись в озброєні до зубів банди, вони окуповували місто за містом, село за селом, не знаючи, що незабаром утікатимуть од українського війська, як перелякані зайці від мисливця.

Наша армія за рекордний час стала на ноги та вже влітку почала визволяти один за одним населені пункти. Здавалося, іще кілька тижнів, і над «столицями» так званих «ДНР» і «ЛНР» майорітимуть українські прапори.

Москва зрозуміла: ситуація, що створювалася, була не на її користь, оскільки місцеві сепаратисти от-от мали завалити справу. І, пригадавши досвід своїх попередників — більшовицьких вождів, які трьома війнами йшли на Українську Народну Республіку на початку минулого століття, Кремль їм на допомогу дав свою регулярну армію.

Проходжу залою, де кожен експонат — це новітня історія Української держави. Здається, від них іще тхне димом і попелом згарищ, де їх знайшли пошуковці. Ось особисті речі офіцерів і солдатів, які обороняли Савур-Могилу. Зокрема, шолом полковника Петра Потєхіна, що навіть пробитий осколками врятував йому життя. А ось наспіх складений список вояків-добровольців 25-ї повітряно-десантної бригади, які тоді боронили цю висоту: С. Стегар, В. Самойлов, В. Кандела, О. Славін, Д. Міщенко, Д. Перев'язник. Полковник Потєхін не примушував їх іти на висоту, розуміючи, що це квиток в один бік. Однак вони пішли, теж розуміючи, що дороги назад бути не може. Для трьох із них так і сталося…

— Тоді ми не думали про високі матерії, — згадує ті спекотні дні Петро Потєхін. — Тому й пішли. Чи вчинив би я таким чином сьогодні? Мабуть, що так…

Поруч — особисті речі луганця, чемпіона світу й триразового чемпіона Європи з пауерліфтингу Темура Юлдашева. Він теж захищав цю висоту й загинув, допомагаючи евакуювати поранених бійців.

Організатори експозиції не приховують правди про найтрагічніші дні для нашої армії. Ось, наприклад, стенд, який стисло відображає історію утворення так званого Іловайського котла. Тут ви побачите фотознімки героїв, пошкоджені бронепластини «броників», знайдені на місцях кровопролитних боїв. А ще дізнаєтеся, що, починаючи із червня 2014 року, розпочалась воєнна операція з блокування українсько-російського кордону. Мета — припинити проникнення з протилежного боку російських окупантів, які захотіли просувати на чужій землі так званий «русский мир». У Донецькій області операцію здійснювали силами 24-ї, 51-ї й 72-ї окремих механізованих і 79-ї аеромобільної бригад. Переважну більшість військовослужбовців становили мобілізовані.

11 липня українське угруповання було піддано масованому артилерійському вогню. З території Росії невдовзі кілька диверсійно-розвідувальних груп противника прорвали сполучення між нашими військами. Як результат утворилося кілька так званих котлів. Для деблокування наших бійців було створено ударне угруповання з підрозділів 30-ї механізованої, а також 25-ї й 95-ї аеромобільних бригад. Водночас на підтримку своїх «молодших братів» прийшли так звані російські добровольці, перетнувши частину державного кордону, який не контролювала українська сторона. А в ніч із 23 на 24 серпня 2014 року його перетнули й підрозділи російських збройних сил…

Заступник директора Національного військово-історичного музею України Ярослав Тинченко

— Ця виставка унікальна тим, що представлені експонати зібрано безпосередньо з місць боїв, зокрема на території, тимчасово підконтрольній російським окупантам. У її оформленні використано фотографії, які зробили співробітники музею, що брали участь в евакуації загиблих, і фронтові кореспонденти, а також використано зображення, виявлені на понівечених телефонах українських військовослужбовців, знайдених на місцях бойових дій.

Створювали експозицію з метою висвітлення подій, що відбуваються на Сході нашої країни. А також заради шанобливого ставлення до наших героїв, які відстоюють цілісність України, її державний суверенітет. Експозицію відвідали й продовжують відвідувати чимало українців — представників різних верств населення, бувають й іноземці. Упевнений, кожен, хто тут побуває, краще розумітиме ту ціну, яку наші солдати й офіцери платять за наше мирне життя.

«МИ ТАМ, ЩОБ ВОНИ НЕ БУЛИ ТУТ...»

Усе світове співтовариство знає, що на Сході нашої країни воює російська армія. Українська держава надала десятки незаперечних доказів цього факту, продемонструвавши полонених російських спецпризначенців та інших їхніх співвітчизників. Натомість офіційна Москва вперто заперечує свою присутність на українській землі.

Побувавши на експозиції «Збройні Сили на захисті суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України», укотре переконався, як російські можновладці вміють брехати. Адже я побачив шеврони, інші російські символи, які вказують, що влітку 2014-го нашу країну окуповували силами 247-го десантно-штурмового полку, 6-ї й 291-ї артилерійської й танкової бригад та інших військових одиниць РФ. Усього 12 частин! А поруч — прапори так званих «ДНР» і «ЛНР», інші їхні «символи»…

Обгоріле Євангеліє, яке було в нашого солдата і яке знайдено в урочищі Червона Поляна, є непоодиноким підтвердженням того: тут російські спецпризначенці розстріляли колону 40-го батальйону «Кривбас» і батальйонно-тактичну групу 51-ї механізованої бригади, які виходили з оточення. До речі, на основі цього Євангелія польський художник-іконописець Хуберг Кампоя написав ікону «Не бійтеся».

Шолом, бронежилет і куртка полковника Павла Пивоваренка, командира 51-ї бригади, який особисто виводив своїх бійців з Іловайського котла, можливо, теж колись будуть речовим доказом у Гаазькому трибуналі. Адже й Павла Васильовича та чимало його підлеглих також знищили «визволителі України». Підрозділи, якими командував полковник, визволили понад 20 міст і сіл Донбасу, з-поміж них Лисичанськ і Сєвєродонецьк. Тривалий час доля офіцера була невідомою: недоброзичливці навіть стверджували, що він перейшов на бік ворога. Але правда про цю мужню людину врешті-решт узяла гору: сьогодні він покоїться на Лук'янівському кладовищі. Президент України «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі» нагородив полковника Павла Пивоваренка орденом Богдана Хмельницького 3-го ступеня посмертно.

На сусідньому стенді — фотографії «кіборгів», захисників донецького аеропорту. Дмитро Фурдик, Дмитро Скляров, Андрій Гаврилюк, В'ячеслав Мельник, Руслан Кононенко, Віталій Гасюк та десятки інших їхніх побратимів. Дивлюсь на ці мужні обличчя й згадую свого друга Андрія Гаврилюка, наче знову чую його слова під час нашої останньої зустрічі, коли він приїздив у відпустку. На запитання, чи не шкодує, що потрапив у таке гаряче місце, Андрій відповів:

— Ні. Ми там, щоб вони не були тут…

Сергій ЗЯТЬЄВ

«Я ГОТОВИЙ ЗАГИНУТИ ЗА УКРАЇНУ Й ЖАЛКУЮ ПРО ТЕ, ЩО МОЖУ ЗРОБИТИ ЦЕ ТІЛЬКИ ОДИН РАЗ»

СУМ'ЯНИН СЕРГІЙ ТАБАЛА ПАЛКИЙ ПАТРІОТ УКРАЇНИ ПІШОВ У ВІЧНІСТЬ ВІСІМНАДЦЯТИРІЧНИМ ЮНАКОМ: ГЕРОЇЧНО ЗАГИНУВ У ДОНЕЦЬКОМУ АЕРОПОРТУ. ВІН БУВ НАЙМОЛОДШИМ СЕРЕД ЛЕГЕНДАРНИХ «КІБОРГІВ»…

Сергій Табала — уособлення молодого українського покоління, яке народилося в незалежній країні, не бажає жити з тавром «молодшого брата» й прагне знати правдиву історію своєї Батьківщини. Тому слова Сергія: «Якщо не ми, то хто? Якщо не зараз, то коли? Я готовий загинути за мою Україну й жалкую лише про те, що можу зробити це тільки один раз!» — звучать як гасло найвищого вияву мужності, героїзму й жертовності юних патріотів, які дуже швидко подорослішали, пройшовши через горнило революції та війни

Сергій народився і виріс на Сумщині. Змалку він дуже цікавився історією рідного краю, родини, пишався, що його предки були хоробрими воїнами — козаками. І позивний «Сєвер» він, мабуть, вибрав собі через назву гордого войовничого давньоруського племені сіверян, яке проживало колись на теренах нинішньої Сумщини.

Бабуся Людмила Анатоліївна привчала його до порядності, чесності й справедливості. А характер він мав, як у предків-козаків, запальний і твердий. Ровесники визнавали його за лідера через заповзятість і вольові риси.

Коли почалася Революція гідності, хлопець одним із перших прийшов на майдан Незалежності. Він у січні 2014 року брав участь у зіткненнях із «Беркутом» на вулиці Грушевського, а 18 лютого — із міліцією на Інститутській, у ніч із 18-го на 19 лютого захищав барикади на Хрещатику.

— Його ніби охороняла якась вища сила, — каже друг Сергія Кирило. — Усі травми й поранення якимось дивом його обходили. У багатьох на Майдані були осколкові поранення, контузії, переломи. А Сергій — завжди на передовій, але цілий і неушкоджений. Ми познайомилися в Києві, разом були в Будинку профспілок і багато чого пережили. Сергій казав, що вийшов на Майдан тому, що «Беркут» побив мирних людей. До цього був студентом. Дивував своєю чистою українською мовою. «У своїй країні я хочу говорити лише рідною мовою. Це правильно, так має бути», — пояснював він. У нього було два татуювання. На лівій руці — «Слава Україні!», на правій — «Героям слава!»

— До нього на Майдані всі тягнулися, хотіли познайомитися, — згадує знайома Сергія Марія. — Він ніби випромінював світло. А ще мене вражала його сміливість. Вирушаючи як на барикади, так і в АТО, Сергійко, здавалося, абсолютно не боявся.

— Як сказав один із друзів «Сєвера», було враження, що йому не вісімнадцять років, а всі тридцять, а то й сорок, — розповідає подруга Сергія Богдана Онопчук. — Я теж познайомилася з ним на Майдані, коли на морозі розносила хлопцям гарячий чай. А коли почалися події на Сході держави і я стала волонтером, збирала спорядження для бійців АТО, ми знову зустрілися.

Після Майдану Сергій Табала не вагався, що робити далі. На Донбас, на передову! Після підготовки на тренувальній базі добровольцем вирушив на Схід країни. Воював у 5-му окремому батальйоні Добровольчого українського корпусу «Правий сектор». У липні–серпні Сергій обороняв Міжнародний аеропорт «Донецьк», був у самому пеклі. 28 серпня, коли вкотре наші позиції штурмували російські окупанти, його поранило осколками гранати в груди та руки. Але він відмовився покинути побратимів. Тільки за наказом командира вирушив на лікування, побував у рідному місті. Саме тоді Сергій розповів журналістам програми «Хоробрі серця» подробиці одного бою.

Сергій Табала в донецькому аеропорту

Я ЗАЛИШАЮСЬ НА ВІЙНІ

Схиляються в молитві крони,
Степ стогне, «Градами» побитий.
Чорніють сумно терикони,
Як ті могили над убитими.

Мене тут збито над Луганськом,
Живцем згорів в Зеленопіллі,
Розстріляно під Іловайськом,
Накрила в ДАП мене покрівля…

Я — інший світ, в пітьму поринув,
Мов човен став на мілині…
А ви не вірте, я не згинув —
Я залишився на війні.

І буду там до того часу,
Як знищу ката-окупанта
І подарую мир Донбасу,
Вже без кремлівського «гаранта».

Тож ворог хай запам'ятає,
І всім було щоб на слуху:
Не терплять зло у нашім краї,
Я стану в нього на шляху.

Відроджуся і встану з праху,
Помщусь за смуток у родині.
За те, що в когось дім без даху,
За ненароджену дитину.

Я клятву, вірте, не порушу,
І хай століття ще мине,
Життя я захищати мушу.
Ви ж згадуйте добром мене.

Олександр БОНДАРЕНКО

УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВІД 21 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ «ЗА ОСОБИСТУ МУЖНІСТЬ, ГЕРОЇЧНЕ ВІДСТОЮВАННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ, САМОВІДДАНЕ СЛУЖІННЯ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДУ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ТА У ЗАХИСТІ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ І ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ» СЕРГІЮ ТАБАЛІ ПРИСВОЄНО ЗВАННЯ ГЕРОЙ УКРАЇНИ З УДОСТОЄННЯМ ОРДЕНА «ЗОЛОТА ЗІРКА» (ПОСМЕРТНО)

«Ми розуміли, що відступати нам нікуди, — розповідав «кіборг». — Опинилися в оточенні з трьох боків. Згоріли танки, БТРи — з обох боків. Того дня ми багатьох утратили. Дев'ять «двохсотих» і двадцять «трьохсотих». Але якщо подумати, це звичайна ситуація для фронту. Та й хто, якщо не ми…»

Бойові побратими кажуть, Сергій так завжди казав і завжди рвався на передову. Ледь підлікувався — і знову на Донбас, до бойових побратимів на оборону аеропорту.

Останній його бій 6 листопада 2014 року був особливо жорстоким. За словами командира групи Олександра Вандоляка (позивний — «Хміль»), ворожий снаряд 100-міліметрової протитанкової гармати МТ-12 «Рапіра» пробив диспетчерську вежу, на якій відбивали атаки російських загарбників Сергій і двоє його товаришів. Усі вони загинули.

Сергій не дожив до свого дев'ятнадцятиріччя рівно 40 днів. Його день народження збігся із роковинами. Коли пошматоване ворожим снарядом тіло Сергія везли на малу батьківщину, йому на кожному блокпосту салютували бійці зброєю. А в Сумах тисячі містян прийшли провести його в останню путь. Бойові побратими на руках несли його труну від площі Незалежності до самої Алеї слави Центрального міського цвинтаря. Тут нині височіє пам'ятник, на якому золотими літерами викарбувано ім'я молодого сум'янина, а його могила потопає у вінках і квітах.

Утім, життєпис Героя не завершився — він триває у вдячній пам'яті земляків. Сергій Табала — наймолодший Почесний громадянин Сум. Одну з вулиць міста названо його іменем. Про його палкий патріотизм розповідають меморіальні таблички на будинку, де він жив, і школі, у якій учився.

А в родині Сергія як найцінніший скарб свято бережуть його нагороди: орден «Золота Зірка» Героя України, орден «Народний Герой України» і нагрудний знак «За оборону Донецького аеропорту», усі — посмертно.

Олександр ПАРІЙ

Радіолокаційна станція РЛС 79К6 «Пелікан»

«ПЕЛІКАН» виявляє повітряні цілі на відстані до 400 кілометрів

СУЧАСНА РАДІОЛОКАЦІЙНА СТАНЦІЯ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ В ЯКОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЛАНКИ В ПІДРОЗДІЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТА УПРАВЛІННЯ ПОВІТРЯНИМ РУХОМ

У рамках виконання замовлення Міністерства оборони України відбулась передача Збройним Силам України сучасної трикоординатної радіолокаційної станції 79К6 «Пелікан». До речі, казенне підприємство «Науково-виробничий комплекс «Іскра» (м. Запоріжжя) почало її розробку ще за радянських часів. Проте договір на створення РЛС був укладений у 1992 році вже з Міністерством оборони України. У зв'язку з обмеженим фінансуванням, науково-конструкторська документація на РЛС 79К6 розроблялася аж до 2000 року, а перший дослідний зразок був виготовлений в 2006-му. У цьому ж році були проведені державні випробування, а в 2007 році РЛС офіційно прийнята на озброєння вітчизняного війська.

Радіолокаційна станція 79К6 «Пелікан» побудована на базі цифрової фазованої решітки (ФАР) і має 12 незалежних прийомних променів, що забезпечують виявлення повітряних об'єктів у кутомістному секторі до 55 градусів. Однією з ключових особливостей даної РЛС є висока середня потужність випромінюваного сигналу — 6 кВт, яка досягається за рахунок застосування сучасного багатопроменевого клістронного передавача. Таке значення більш ніж у три рази перевершує значення середньої потужності сучасної транзисторної РЛС. А висока стабільність передавальної системи в поєднанні з високою частотою повторення зондувальних імпульсів дозволяють ефективно гасити пасивні перешкоди і виявляти цілі з малими радіальними швидкостями.

Уся апаратура РЛС «Пелікан» розміщується в одній транспортній одиниці. Вона призначена для використання в якості інформаційної ланки в підрозділах нашого війська для контролю та управління повітряним рухом. Станція забезпечує виявлення, супровід і вимір трьох координат повітряних об'єктів та їх шляхової швидкості без перешкод і при наявності активних і пасивних перешкод, а також їх комбінованого впливу; визначення державної належності повітряних об'єктів, отримання від своїх літаків індивідуальної та польотної інформації.

РЛС 79К6 ЕФЕКТИВНО ГАСИТЬ ПАСИВНІ ПЕРЕШКОДИ І ВИЯВЛЯЄ ЦІЛІ З МАЛИМИ РАДІАЛЬНИМИ ШВИДКОСТЯМИ

РЛС також можна використовувати для взаємодії з командними пунктами регіональних та вищестоящих національних АСУ, і що особливо важливо — у складі зенітно-ракетних військ для видачі цілевказівок зенітно-ракетним комплексам. Поява в українській армії РЛС 79К6 дозволила автономно застосовувати зенітні ракетні дивізіони С-300 ПТ/ПС. Крім того, можливе застосування 79К6 в бригадній структурі (6 дивізіонів).

За основними тактико-технічними характеристиками РЛС 79К6 не поступається зарубіжним аналогам. Наприклад, поширеній американській РЛС AN/TPS-75 виробництва компанії Northrop Grumman, яка здатна виявляти швидкісні, висотні, малорозмірні повітряні цілі. Як стверджують українські розробники, вартість однієї РЛС 79К6 «Пелікан», порівняно із зарубіжними аналогами, в два рази менша.

Максимальна дальність виявлення цілі РЛС 79К6 «Пелікан» становить 400 км. Однак при ЕПР (ефективні поверхні розсіювання) 3–5 м² дальність виявлення при висоті польоту цілі 100 м складає 40 км, при висоті 1000 м — 110 км, а на висоті 10–30 км — 300–350 км.

Сергій ВОРОНКОВ

ПОЖЕЖНИЙ ТАНК ГПМ-72 ВМІЩУЄ 20 ТОНН ВОДИ ТА 2 ТОННИ ПІНИ

Державне підприємство «Львівський бронетанковий завод» спільно з Міністерством оборони України завершило випробування нового пожежного танка ГПМ-72. Він призначений для гасіння пожеж, проведення аварійно-рятувальних робіт на складах, арсеналах, базах зберігання вибухонебезпечних виробів, розчищення шляхів до вогнищ пожеж, прокладання протипожежних смуг при лісових пожежах.

Його розробку підприємство розпочало торік. За власні обігові кошти розробили робочу конструкторську документацію та доопрацювали дослідний зразок гусеничної броньованої пожежної машини ГПМ-72. Як зазначив директор підприємства Роман Тимків, цей танк витримав випробування, тож завод очікує на ухвалення рішення щодо укомплектування ними спецпідрозділів Збройних Сил України.

За своїми тактико-технічними характеристиками ГПМ-72 значно переважає аналоги та становить гідну конкуренцію на світовому ринку. Основними перевагами даного зразка озброєння є сучасний пожежний насос і лафет, місткість пожежної цистерни, яка становить 20 тонн, підвищена прохідність та захищеність екіпажу від ураження різними типами боєприпасів та вогнем пожежі (наявні облив кабіни корпусу, фільтровентиляційна установка).

Пожежа на арсеналі в Балаклії, що на Харківщині, вкотре довела, що без броньованих пожежних машин впоратися з масштабними та віддаленими місцями займання складно. Як розповів начальник відділу пожежної безпеки Збройних Сил України полковник Валерій Сташевський, звичайні пожежні автомобілі при ліквідації таких надзвичайних подій є неефективними, оскільки вони незахищені. Тож потреба в сучасній броньованій пожежній техніці, зокрема ГПМ-72, є очевидною.

Цей танк здатний перевозити 20 тонн води та 2 тонни піни. Він обладнаний італійським дулом, яке виштовхує воду чи піну на відстань до 100 метрів, що дозволяє спрямувати пінний струмінь в осередок пожежі. ГПМ-72 може легко робити проходи до місць загоряння.

Пожежний танк ГПМ-72

Окрім засобів пожежогасіння, в задній частині надбудови розташований невеличкий відсік, що закривається й може бути використаний для евакуації людей. У ньому можуть розміститися п'ять-шість осіб. Механіку-водію пожежного танка залишається лише вправно подати машину і вивезти людей з небезпечної зони.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

ВІЙНА НОВОГО ПОКОЛІННЯ — МІЖ ЛЮДИНОЮ ТА МАШИНОЮ,

У ЯКІЙ РОЗВІДУВАЛЬНО-УДАРНІ ТА БОЙОВІ АВІАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ З БЕЗПІЛОТНИКАМИ ВІДІГРАЮТЬ ОДНУ З ПРОВІДНИХ РОЛЕЙ

ЛІДЕРАМИ У ВИРОБНИЦТВІ ВІЙСЬКОВИХ БЕЗПІЛОТНИКІВ У СВІТІ Є США ТА ІЗРАЇЛЬ. КІЛЬКІСТЬ БПЛА В СКЛАДІ АМЕРИКАНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ СЯГАЄ МАЙЖЕ СЕМИ З ПОЛОВИНОЮ ТИСЯЧ ОДИНИЦЬ

Американський безпілотник нового покоління MQ-9 Reaper

Сьогодні вже нікого не дивує та велика увага, яку приділяють у світі безпілотній авіації. Сучасні технології дають змогу керувати безпілотними літаками на великій відстані, розвідувати інформацію, щоб точно уражати військові цілі, уникаючи додаткових жертв як серед своїх військ, так і серед цивільного населення. Дії безпілотників або дронів уже спричинили значні зміни в тактиці ведення бойових дій, і, як стверджують військові фахівці, у найближчому майбутньому їхнє значення зросте ще більше. Значний прогрес у розвитку безпілотних літальних апаратів — одне з найважливіших досягнень у сучасній авіації останніх десятиліть

Одразу треба сказати, що нині лідерами у виробництві військових безпілотників є США та Ізраїль. США випускає й використовує найбільше БПЛА. Їхня кількість у складі американських збройних сил сягає майже семи з половиною тисяч одиниць.

Ізраїль почав розробки безпілотних літаків після Арабсько-ізраїльської війни 1973 року. І вже 1978-го ізраїльтяни презентували свій перший бойовий безпілотник IAI Scout на авіавиставці в Парижі.

Під час Ліванської війни 1982 року армія Ізраїлю з допомогою безпілотників повністю розгромила систему ППО Сирії, яку створили радянські фахівці. Внаслідок тих боїв сирійці втратили 18 батарей ППО й 86 літаків. Ці події змусили військових багатьох країн світу по-новому подивитися на безпілотні літальні апарати.

Американці почали активно застосовувати дрони під час операції «Буря в пустелі». Розвідувальні БПЛА використовували й під час кількох військових кампаній у колишній Югославії. Тож у 90-х роках лідерство в розробці безпілотних бойових систем перейшло від Ізраїлю до США. З того часу американці продовжують тримати лідерство, створивши чимало висококласних дронів.

Наприклад, Predator (стратегічний штурмовик-розвідник), який є наймасовішим безпілотним літаком у світі. Він здатний літати на швидкості 120 км/год. на висоті від 3 км до 4,5 км над полем бою протягом 24 годин. До того ж він передає на землю чітку картинку будь-якої ділянки території, над якою перебуває. Ця картинка негайно в режимі реального часу надходить на спеціальні ноутбуки, якими оснащено польові командні центри. За потреби Predator можна оснастити ракетами Hellfire, і він ще й знищуватиме за наказом оператора окремі об'єкти, техніку, групи людей.

Сьогодні на озброєння армії США вже надійшло нове покоління безпілотників цього класу, одним з яких є MQ-9 Reaper, з польотною стелею до 15 км й автономним часом польоту до 28 годин. Цей літальний апарат завдовжки 12 м і з розмахом крил 20 м може летіти на відстань до 6000 км і нести корисну вагу до 1700 кг із крейсерською швидкістю 250 км/год. Інший приклад БПЛА нового покоління — MQ-1C Gray Eagle вартістю за одиницю в 21,5 млн доларів і з тривалістю польоту до 30 годин.

Ізраїль своєю чергою може похвалитися сучасним безпілотником Heron TP Eitan, який коштує близько 35 млн доларів. Цей літак за розмірами може зрівнятися з пасажирським «Боїнгом-737», а висота його польоту може сягати 12 тис. м. Літак може залишатися в повітрі до 20 годин, що дає змогу здійснювати розвідувальні польоти над територією іншої держави.

У Європі значного успіху в цій галузі вдалося досягти Великобританії. Кілька компаній цієї країни витратили десяток років на розробку ударного безпілотника Taranis, який є найбільшим і найшвидшим серед сучасних літальних апаратів такого класу.

Taranis — абсолютно автономний надзвуковий стелс-безпілотник, який виконує роль бомбардувальника й штурмовика і здатний діяти в міжконтинентальному масштабі. Безпілотник має довжину 11 м, висоту — 4 м, розмах крил — 10 м, а його вага становить близько 8 т.

Хоча Taranis є здебільшого бомбардувальником і штурмовиком, він усе ж таки є багатоцільовою системою. Крім завдання бомбових і штурмових ударів, БПЛА можна успішно застосовувати для операцій із розвідки та спостереження. Для цього на безпілотник установлюють відповідне обладнання, після чого він може в автономному режимі робити високоякісне знімання в різних оптичних діапазонах і збирати інші розвідувальні дані.

ПІД ЧАС ЛІВАНСЬКОЇ ВІЙНИ 1982 РОКУ АРМІЯ ІЗРАЇЛЮ З ДОПОМОГОЮ БЕЗПІЛОТНИКІВ ПОВНІСТЮ РОЗГРОМИЛА СИСТЕМУ ППО СИРІЇ. ЦІ ПОДІЇ ЗМУСИЛИ ВІЙСЬКОВИХ БАГАТЬОХ КРАЇН СВІТУ ПО-НОВОМУ ПОДИВИТИСЯ НА БЕЗПІЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ

Звісно, трапляються люди, які не бачать за безпілотниками майбутнього, стверджуючи, що ці літальні апарати мають невисоку надійність. Найвразливішим місцем, зокрема, вони називають потребу постійного обміну інформацією з наземними пунктами управління. Великий обсяг переданих даних вимагає досить «товстих» каналів радіозв'язку, для яких дуже складно забезпечити високий рівень надійності. У найпростішому варіанті їх можна елементарно забити перешкодами. Але треба сказати, що переваг БПЛА мають значно більше, ніж недоліків.

По-перше, безпілотники набагато дешевші за пілотовані літаки, які потрібно обладнувати системами життєзабезпечення. Те, що немає на борту екіпажу, суттєво знижує вартість виконання того чи іншого завдання. По-друге, легкі БПЛА потребують значно менше пального. На відміну від пілотованих літаків, безпілотникам не потрібні аеродроми з бетонним покриттям. БПЛА здатний здійснювати посадку практично в будь-якій заданій точці, на автопілоті або в режимі ручного управління. Проте основним критерієм вибору БПЛА є його вартість.

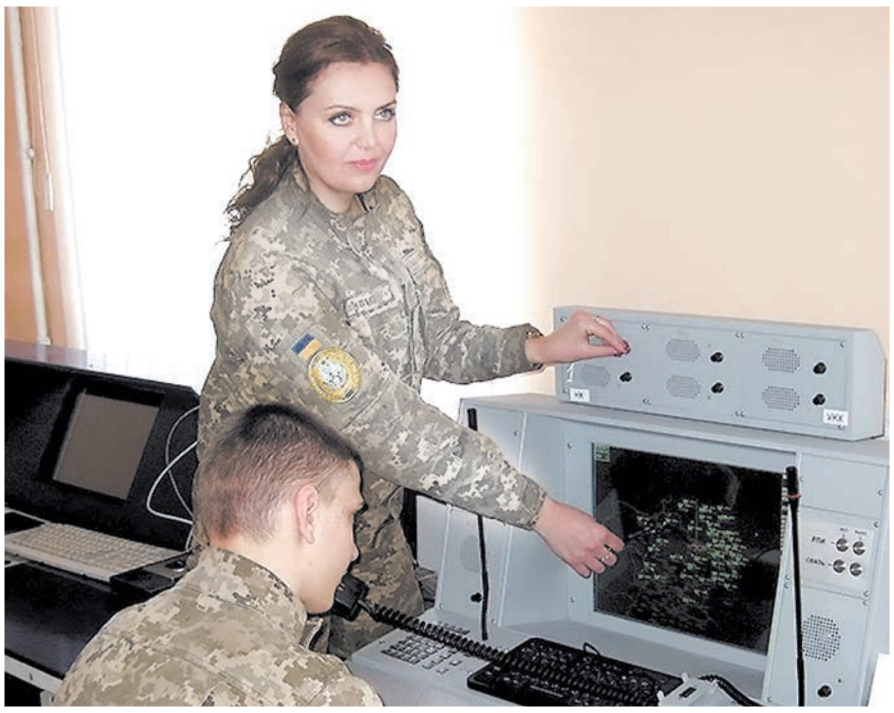
І сьогодні фактично йдеться про поступове переведення звичайної війни — людини з людиною — у війну нового покоління — між людиною та машиною, у якій розвідувально-ударні та бойові авіаційні комплекси з безпілотниками відіграють одну з провідних ролей.

Роман ВУС

БПЛА ХОЧУТЬ ЗРОБИТИ ПОВНІСТЮ НЕВИДИМИМ ДЛЯ НЕОЗБРОЄНОГО ОКА

Агентство перспективних оборонних розробок Пентагону (DARPA) має намір розробити безпілотні літальні апарати (БПЛА), які матимуть здатність зникати та які використовуватимуть сили спеціальних операцій. Такі апарати доставлятимуть солдатам спецпідрозділів важливе обладнання, а потім зникатимуть без сліду. До того ж, як зазначили в DARPA, поняття «зникати» не передбачає камуфлювання апарата, перенесення або його відправлення у вихідну точку. Проект перспективного зразка дістав назву ICARUS.

DARPA планує завершити розробку нового БПЛА після укладення контракту з однією з американських компаній. Безпілотник виконуватиме польоти на відстань до 150 км і на висоті до 10,7 км. Для посадки апарата не можна буде використовувати парашут, як у деяких сучасних безпілотних системах, адже це займає багато часу і може видати позицію солдатів — одержувачів вантажу.

У ХНУПС курсантів знайомлять із принципами роботи нової апаратури

Робоче місце оператора нової АСУ

З НОВОЮ АСУ ПЕРША Ж РАКЕТА — В «ЯБЛУЧКО»

НОВИЙ АВТОМАТИЗОВАНИЙ КОМПЛЕКС УПРАВЛІННЯ ПРОТИПОВІТРЯНОЮ ОБОРОНОЮ ОДНАКОВО ЕФЕКТИВНО ПРАЦЮЄ З НАЯВНИМ ТА З НОВІТНІМ ОЗБРОЄННЯМ

Якщо в перші два роки війни на Сході України переважно йшлося про постачання відновлених і модернізованих зразків ОВТ, то останнім часом до війська дедалі частіше надходять найновітніші розробки вітчизняної «оборонки», аналогів яких не мають на озброєнні навіть найближчі сусіди

Ще торік Міністр оборони України увімкнув зелене світло на постачання до Збройних Сил нового комплексу засобів автоматизованої системи управління авіацією та протиповітряною обороною. На неї військові дуже чекали, бо система, з якою доводилося працювати раніше, — продукт далеких 70-х років минулого століття, що в часи тотальної інформатизації виглядає щонайменше архаїчно. Із розвитком ОВТ противника та тактики його застосування, вона не могла забезпечити стовідсоткову ефективність управління військами та максимально швидко надати командирові необхідні дані для ухвалення найбільш виваженого рішення.

З десяток років військові обґрунтовували необхідність постачання на озброєння нового комплексу управління, та лише з початком війни на Сході держави цей процес прискорився. За два останні роки у Повітряних Силах задіяли чималі ресурси, аби нова автоматизована система з'явилася у військах. Над нею працювали і навчальні заклади, і війська, і штаби, і Міністерство оборони України, де подбали про наявність і ритмічність фінансування.

— Нова АСУ, — розповідає начальник служби автоматизованих та інформаційних систем військ зв'язку штабу Командування ПС ЗС України полковник Олександр Давикоза, — не є формальною заміною технологій передачі та відображення даних. Вона втілює в собі абсолютно нові підходи до збору, обробки інформації та управління бойовими діями авіації й ППО. Тому її поява на озброєнні закономірно сприяє суттєвому підвищенню бойового потенціалу за умови сталого складу сил та засобів.

НОВИЙ КОМПЛЕКС УПРАВЛІННЯ ВТІЛЮЄ В СОБІ АБСОЛЮТНО НОВІ ПІДХОДИ ДО ЗБОРУ, ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ БОЙОВИМИ ДІЯМИ АВІАЦІЇ Й ППО

Сьогодні окремі складові системи продовжують надходити до військових частин. Найближчим часом стане до строю черговий комплекс засобів управління протиповітряною обороною. У службі автоматизованих та інформаційних систем військ зв'язку штабу Командування Повітряних Сил пояснили, що зараз представники підприємства-виробника разом з військовими доводять функціональність комплексу до ідеальної. А поки що він працює в інформаційному режимі.

Зі зрозумілих причин фахівці військ ППО не розкривають її можливостей, але запевняють: новий комплекс засобів АСУ протиповітряною обороною може оцінити обстановку та виконати необхідні обчислення настільки швидко й точно, що екіпажі ЗРК здатні влучити в «яблучко» першою ж ракетою.

— Автоматизований комплекс управління ППО може однаково ефективно працювати як з наявним ОВТ, так і з новітніми зразками, що вже є на озброєнні або ж плануються до постачання на перспективу, — говорить полковник Олександр Давикоза. — Комплекс є суто вітчизняним продуктом. Він менш енерговитратний за попередній і дозволяє зменшити кількість обслуговуючого персоналу. При цьому ефективність управління підрозділами та час планування збільшилися в рази.

До прийняття новинки на озброєння у Командуванні Повітряних Сил готувалися заздалегідь. Зважаючи на те, що науковці Харківського національного університету Повітряних Сил здійснювали воєнно-наукове супровадження розробки системи, курсантів також знайомили із принципами її роботи. Тож цьогорічні випускники навчального закладу готові застосовувати її практично. Паралельно триває навчання й у військах. У Командуванні Повітряних Сил сподіваються, що часу на це знадобиться небагато, адже новинка на порядок простіша у використанні порівняно з попередніми зразками.

Сергій КЛИМЕНКО

СУЧАСНИЙ ТОПОПРИВ'ЯЗНИК УЧЕТВЕРО ПОКРАЩУЄ ТОЧНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ КООРДИНАТ

Завдяки потужностям українського ОПК в українському війську відремонтовано значну кількість наявного обладнання і техніки. Морально та фізично застарілі зразки замінили новими й модернізованими. Вже сьогодні у війська надходить сучасне вітчизняне озброєння, яке у багатьох випадках фахівці порівнюють з найкращими світовими зразками.

— Під час зборів із керівним складом зенітних ракетних військ Повітряних Сил ЗС України ми обговорювали значні зміни в організації та проведенні заходів бойової підготовки, які відбулися протягом 2016 року, — розповідає начальник зенітних ракетних військ Командування Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-майор Дмитро Карпенко. — Річ у тому, що у військах суттєво зріс рівень справності зенітного ракетного озброєння, отримано нову й модернізовану апаратуру, а це потребує впровадження нових форм і способів застосування військових частин та підрозділів ЗРВ.

Командирів дивізіонів та їхніх заступників з озброєння передусім цікавили останні зміни в організації бойової підготовки. Майже всі вони — учасники бойових дій в АТО і мають власний досвід та бачення виконання бойових завдань. Зокрема під час злагодження бойових обслуг, у веденні протиповітряних боїв, в управлінні мобільною вогневою групою підрозділу безпосереднього прикриття та наземної оборони.

На зборі було представлено кілька дослідних розробок вітчизняного ОПК. Серед них — новітня навігаційна апаратура, призначена для виконання топографічного прив'язування елементів зенітного ракетного комплексу. Кілька таких комплектів уже надійшли у військові частини, і командири, які їх використовували, дали лише схвальні відгуки.

Нині на озброєнні стоять морально застарілі автомобілі-топоприв'язники УАЗ-452Т із екіпажем з чотирьох осіб. Новий комплекс — це два портативні ноутбуки, які можна перевозити будь-де. Готовність до роботи навігаційної апаратури топографічного прив'язування відтепер скоротилася у півтора десятка разів, а точність визначення прямокутних координат покращилася вчетверо.

Командири вивчають можливості нового топоприв'язника

Крім того, навігаційний комп'ютер зберігає в пам'яті електронні карти місцевості, а тому в багатьох випадках командир підрозділу може не виїжджати на рекогносцировку для визначення місць розташування елементів бойового порядку. Новий топоприв'язник швидко вкаже командиру на переваги своєї техніки, слабкі сторони техніки противника, а також допоможе із маршрутами руху колон.

Віктор ГЕДЗ

НА ПАРАШУТІ-КРИЛІ НА «ВОРОЖУ ТЕРИТОРІЮ»

ВІЙСЬКОВІ ПАРАШУТИСТИ Й ПОШУКОВЦІ-РЯТУВАЛЬНИКИ ОНОВЛЮЮТЬ ТА ВДОСКОНАЛЮЮТЬ СИСТЕМУ НАВЧАННЯ

Група парашутистів у вільному падінні над аеродромом «Озерне»

На висоті 4000 метрів від вертольота одна за одною відділяються чорні цятки. Вони не поспішають одразу розправляти крила, завдання — оволодіти повітряним потоком, контролювати своє вільне падіння і на точно визначеній висоті смикнути за кільце. Треба приземлитись якомога ближче один до одного у визначеному секторі, зібратися разом і розпочати операцію

Приблизно такі «польотні» завдання виконували зведені групи парашутистів із пошуковців-рятувальників, військових льотчиків, десантників, спецгруп ССО, СБУ та НГУ. Загалом у тренувальному зборі на Житомирщині брали участь близько шести десятків силовиків.

У такому масштабі навчально-тренувальний збір парашутисти в погонах не проводили давно. Причини банальні: недостатнє фінансування тощо. Але нині до цього вже життя змусило. Як у районі проведення АТО, так і в тилу ми бачимо потужну взаємодію силових відомств і на землі, й у повітрі...

Правильно діяти під час вільного падіння допомагають спортсмени-парашутисти Збройних Сил України — майстри міжнародного класу, які гідно представляють нашу державу на міжнародних змаганнях. Водночас вони є тренерами високого рівня для підрозділів пошуково-рятувальних та парашутно-десантних служб, а також спецпризначенців видів Збройних Сил та інших силових відомств. Для них парашутна підготовка — не лише спорт, а й бойова робота, досвідом якої діляться під час навчань.

Такі збори мають бути плановими і є обов'язковими для згаданих підрозділів. Але не завжди вдається їх проводити у такому складі, де в кожного своє завдання: порятунок, евакуація чи спецоперації з допомогою повітряного десантування, тож необхідно мати солідний досвід експлуатації парашута як у повітрі, так і на землі.

— Перейти з круглого парашута на парашут-крило складно, — розповідає заступник керівника збору підполковник Руслан Король. — Треба здійснити хоча б кількасот десантувань під куполом та виконати певну кількість стрибків у вільному падінні. Необхідно навчитися правильно поводитися в повітряному потоці, використовувати своє тіло і навіть дихання. Вже тоді військовослужбовець готовий до виконання нових складніших завдань.

Спортсмени-парашутисти розповіли, як можна «тихо подолати ППО» противника з парашутом типу «крило». Річ у тім, що літак чи вертоліт може скинути десант далеко від зони ураження зенітними ракетами малої дальності. Парашутисти використовують аеродинамічні властивості парашута-крила для перельоту на великі відстані від місця десантування. Професійною мовою це називається «стрибок на понадграничну дальність». Кожен підрозділ напрацьовує навички виконання цих стрибків відповідно до своїх тактичних завдань, зокрема й у глибину оборони противника.

— Наша мета — підготувати людей максимально якісно, — каже керівник збору, начальник спортивної команди з парашутних видів спорту ЗС України підполковник Сергій Казаков. — Країна не перший рік перебуває у воєнному протистоянні, й хоча тактична авіація нині не застосовується, ми нарощуємо бойовий потенціал пошуково-рятувальних та парашутно-десантних підрозділів, допомагаємо готуватися «спецам» інших силових відомств.

ПАРАШУТИСТИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ АЕРОДИНАМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ПАРАШУТА-КРИЛА ДЛЯ ПЕРЕЛЬОТУ НА ВЕЛИКІ ВІДСТАНІ ВІД МІСЦЯ ДЕСАНТУВАННЯ

Ще з 2014 року військові парашутисти, пошуковці-рятувальники оновлюють та вдосконалюють систему навчання, відходячи від стандартів мирного часу. Та головне, звичайно, — це практичні тренування, регулярні стрибки. Цього разу парашутисти здійснили їх понад 1000!

Стверджують, що кілька тисяч стрибків для професіонала — не така вже й висока цифра, звичний показник. Інша річ, коли вона «кругла». У військових парашутистів у таких випадках існує певна традиція, тож забути про 2500-й стрибок старшого прапорщика Олександра Мамчура — пошуковця з полку армійської авіації — вони просто не мали права. А традиція така. Парашутисти швидко залишають літальний апарат й у вільному падінні утворюють коло. У центрі — «ювіляр»! Так і вітають, фіксуючи все на камеру. Кажуть, це навіть крутіше, ніж святкувати ювілейний день народження!

Звичайно, такому навчанню військовослужбовці безмежно радіють, адже це ще одна можливість насолодитися улюбленою роботою, відчути себе справжніми підкорювачами неба.

Юрій ІГНАТ

«СОКІЛ» ВИПРОБУВАЛИ ВИСОТОЮ

До навчально-тренувального збору на Житомирщині долучилися фахівці Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України, які займаються дослідженням, вивченням, випробуванням та вдосконаленням розробок вітчизняних і закордонних зброярів для оснащення війська.

На зборі парашутисти ДНВЦ провели випробування парашутно-десантних систем, які мають надійти на озброєння Збройних Сил та інших військових формувань. Було досліджено основну, запасну та вантажну ПДС іноземного виробництва. А також і наш, український, плануючий парашут-крило під назвою «Сокіл». Особливість цього парашута полягає в тому, що він має більшу площу крила і здатен витримати значно більшу вагу, ніж стандартний. Це потрібно для десантування додаткового вантажу чи спорядження парашутиста, що є дуже важливим у певних умовах.

Підполковник Ігор Іванов (ДНВЦ) під час випробування парашутних систем

Окрім того, фахівці ДНВЦ на собі випробовували нове льотно-технічне обмундирування, яке теж виготовлене українськими виробниками і має надійти для потреб авіації Збройних Сил.

Інф. «НА»

Офіцери бойового управління та слухачі НУОУ під час роботи в навчально-тренувальному центрі Повітряних Сил Збройних Сил України

«ВІРАЖ-РД» МОДЕЛЮЄ ПОВІТРЯНИЙ БІЙ

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ КОМПЛЕКС ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ «ВІРАЖ-РД» ДОЗВОЛЯЄ МОДЕЛЮВАТИ ДІЇ УГРУПОВАНЬ ПОВІТРЯНИХ СИЛ, СТВОРЮВАТИ СКЛАДНУ ПОВІТРЯНУ ОБСТАНОВКУ, РАДІОЛОКАЦІЙНЕ ПОЛЕ ТА СИСТЕМУ ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ І НАРОЩУВАТИ ЇХ ЗАЛЕЖНО ВІД СЦЕНАРІЮ

Сьогодні відповідно до Мінських угод Україна не застосовує авіацію навіть за виникнення найкризовіших ситуацій у районі проведення АТО. І якщо пілоти компенсують тимчасову неучасть у бойових діях регулярними льотними змінами, то управлінська ланка може втратити навички. Йдеться, зокрема, про управління бойовими діями та застосування авіації при захисті України від терористичних атак

Щоб штаби не втратили набуті під час активної фази АТО навички, зокрема, в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського активно використовується спеціалізований комплекс програмного забезпечення «Віраж-РД». Його розгорнуто в навчально-тренувальному центрі Повітряних Сил Збройних Сил України. До речі, тут офіцери бойового управління та слухачі вишу не лише навчаються, а й складають іспити.

«Віраж-РД» — розробка вітчизняних науковців. Він дозволяє моделювати дії угруповань Повітряних Сил, імітувати складну повітряну обстановку, створювати радіолокаційне поле та систему протиповітряної оборони і нарощувати їх в залежності від сценарію. Але найголовнішим є те, що цей комплекс дозволяє управляти діями військ в режимі реального часу, змінювати режими та профілі польоту літаків, здійснювати маневр силами та засобами протиповітряної оборони. Це дає змогу здійснювати управління бойовими діями та перевіряти правильність управлінських рішень, ухвалених при плануванні застосування частин і підрозділів Повітряних Сил. Слухачі університету відстежують на цьому комплексі зміни повітряної обстановки, приймають рішення, перенацілюють винищувачі для відбиття нальоту умовного противника, виводять літаки з-під удару, організовують чергування в повітрі тощо. Під час таких занять помітно, що слухачами оволодіває бойовий азарт. Словом, коли звучить команда «Літаки — в повітря!», ніхто не нудьгує.

— Дуже корисна програма! — із захватом говорить про власні відчуття від виконання бойової роботи один із офіцерів. — Я побачив, що дійсно можу керувати повітряним боєм та продемонструвати те, чого навчився. Це не просто гра на картах, а справжня командирська робота. Спочатку дуже хвилювався, але в процесі роботи часу для емоцій не було. Думав лише про те, щоб не допустити «ворожі» літаки до наших об'єктів.

«ВІРАЖ-РД» ДОЗВОЛЯЄ В РЕЖИМІ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ ЗМІНЮВАТИ РЕЖИМИ ТА ПРОФІЛІ ПОЛЬОТУ ЛІТАКІВ, ЗДІЙСНЮВАТИ МАНЕВР СИЛАМИ ТА ЗАСОБАМИ ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ

— Для мене найбільш несподіваним виявився момент завдання удару «противником» по нашому аеродрому, — не менш емоційно розказує інший офіцер. — Та я встиг підняти свої літаки в повітря! А далі через пошкодження злітно-посадкової смуги треба було швидко їх спрямувати на запасний аеродром, організувати чергування в повітрі з нового аеродрому та відновлення свого летовища після удару.

До речі, в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського розв'язали також проблему втрати бойових навичок пілотами — слухачами вишу та науково-педагогічними працівниками, що обіймають посади льотного складу. Два роки тому тут налагодили льотну підготовку у військових частинах авіації. Завдяки такому підходу випускнику-льотчику не потрібно після закінчення університету проходити тривалу програму з відновлення втрачених навичок. Він уже готовий до виконання бойових завдань. А викладачі, виконуючи польоти в бойових частинах, мають змогу обмінюватися досвідом застосування авіації. Така практика дозволяє підвищити рівень підготовки магістрів в університеті.

Володимир ГЕРАСИМЕНКО

І ЗВ'ЯЗОК НАЛАГОДИТЬ, І ГРАНАТОМЕТНИКА ЗАМІНИТЬ

ПОЛТАВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИЙ ЦЕНТР ГОТУЄ СПЕЦІАЛІСТІВ ПОЧАТКОВОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ЛАНКИ ЗА МІЖНАРОДНОЮ ПРОГРАМОЮ CCNA (МЕРЕЖЕВОЇ АКАДЕМІЇ) ВІДОМОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КОМПАНІЇ CISCO. ТАКОЖ ОСОБЛИВУ УВАГУ ТУТ ПРИДІЛЯЮТЬ ОПАНУВАННЮ ВСІХ ЗРАЗКІВ СТРІЛЕЦЬКОЇ ЗБРОЇ, ІНЖЕНЕРНІЙ ТА МЕДИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ

У цьому навчальному центрі з початку 2017 року запроваджена вдосконалена багатоциклічна система підготовки фахівців. В її основу покладено програму загальновійськової базової підготовки за стандартами НАТО та фахову підготовку за напрямками спеціалізації, яка передбачає опанування курсантами новітніх засобів зв'язку та досвіду виконання завдань у районі АТО.

— Термін підготовки фахівців у центрі триває чотири місяці, — зазначив заступник начальника навчально-тренувального центру — начальник навчальної частини полковник Сергій Шиpiпов. — Навчання починається з вивчення загальновійськових дисциплін. На першому етапі курсанти впродовж двох місяців опановують повний курс загальновійськової підготовки в польовому таборі центру — тактику, інженерну підготовку, вогневу, медичну та інші дисципліни. Незалежно від погодних умов курсанти перебувають у повному бойовому спорядженні.

— Кожен десятий з нинішніх курсантів є учасником АТО, більше 20% мають вищу освіту, понад 30% — досвід військової служби, — додав офіцер.

Курсанти з бойовим досвідом АТО зібрані в окрему навчальну групу, яка опановує лише фаховий рівень зв'язківця. Для тих, хто звільнився з лав Збройних Сил у попередні роки, теж є своя система перепідготовки. Досвід бойових дій на Сході країни переконує, що кожен воїн-зв'язківець повинен уміти володіти штатною стрілецькою зброєю і вправлятися з кулеметом, гранатометом, вміти маскуватись, орієнтуватися на місцевості, у разі потреби — надати первинну медичну допомогу. Тобто в певному сенсі бути універсальним солдатом.

Як приклад можна навести бойовий досвід сержанта служби за контрактом Сергія Касьяненка, який нещодавно повернувся з району АТО.

— Одного разу під час супроводу колони бойової техніки ми раптово потрапили під обстріл ворожої ДРГ, — пригадує Сергій. — У такій ситуації все вирішують секунди. За мить ми зайняли оборону, а потім розгорнулися у бойовий порядок і під прикриттям БМП зачистили «зеленку», з якої нас обстрілював ворог. Незважаючи на раптовість нападу та щільний вогонь російських найманців, ми не зазнали жодних втрат. І не в останню чергу завдяки військовій науці, набутій у нашому навчальному центрі….

Після курсу польових занять військовослужбовці на два місяці приступають до вивчення фахових дисциплін за спеціалізацією. Вивчають системи та засоби зв'язку минулих років та новітні. Зокрема курсанти опановують телекомунікаційний мобільний комплект батальйонного вузла зв'язку. За функціональними можливостями це звичайний комунікаційний вузол, який в найкоротші терміни здатний збирати та передавати необхідні сигнали й інформацію від різних систем зв'язку та пристроїв, а за розмірами вміщується в невеликій валізі. Вивчаються також станція супутникового зв'язку, іноземні цифрові телефонні апарати, дальність дії яких сягає 40–50 км, різні модифікації радіостанції іноземного виробництва, які працюють на безкомутаційній основі в радіусі до 300 км та здатні уникати радіорозвідки противника, тощо. Перед викладачами стоїть завдання навчити курсантів вміло і ефективно використовувати ці новітні засоби зв'язку в бойовій обстановці.

Десятеро з наставників самі виконували завдання в районі АТО, а майже половина має досвід участі в широкомасштабних міжнародних навчаннях. Загалом серед викладацько-інструкторського складу центру бойовий досвід АТО мають близько 60 осіб.

Система навчання в закладі доволі гнучка, а викладачі та інструктори постійно намагаються її удосконалювати з урахуванням вимог часу. До речі, навчальний центр уже підготував близько 100 спеціалістів за Програмою академії CISCO, які працюватимуть за напрямком Маршрутизація та комутація і стали першими ластівками початкової ланки спеціалістів у впровадженні в Збройних Силах України новітніх IP-технологій.

Володимир ЛАЗАРЄВ

«НЕТІШИН» СТАВ НА СТАПЕЛЬ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ СУДНОБУДІВНИЙ ЗАВОД РОЗПОЧАВ РЕМОНТ МОРСЬКОГО ВОДОЛАЗНОГО СУДНА «НЕТІШИН» ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗС УКРАЇНИ

Морське водолазне судно «Нетішин» у доках заводу

Загроза з морського напрямку та небезпека проникнення російських диверсійно-розвідувальних груп у водні акваторії портових інфраструктур на Чорному, а особливо Азовському морях залишається високою. Там постійно спостерігаються провокаційні дії агресора, порушення морських державних кордонів суднами ворога, замаскованими під риболовів чи суховантажі, які здійснюють розвідку прибережної зони та важливих об'єктів інфраструктури України, не виключене й мінування підходів до Маріуполя.

Росіяни цілком реально розглядають заходи з підривної діяльності на морських шляхах курсування іноземних та українських цивільних суден. Вони можуть здійснити терористичні акти в морі, а їхні диверсанти здатні закладати морські міни в акваторіях портів… Тому наші Військово-Морські Сили повинні мати у своєму розпорядженні морське водолазне судно для забезпечення проведення підводних робіт різного роду складності на незначних глибинах у морі. А ще «Нетішин» обладнаний водолазною станцією та після проведення ремонту буде спроможний в найкоротші строки прибути, наприклад, в район виявлення вибухонебезпечного предмета, що є важливим чинником оперативної діяльності й мобільності національних ВМС.

Контрактна вартість замовлення на проведення ремонтних робіт на «Нетішині» становить майже 6 млн грн. На цю суму заплановано провести доковий ремонт судна, повну заміну обшивки підводної частини зовнішнього корпусу, ремонт гвинто-рульового й водолазного комплексу і донно-бортової арматури, очищення, фарбування, а також інші роботи, які не можна виконати на плаву. Крім цього, заплановано роботи, пов'язані із заміною застарілих і встановленням додатково нових зразків водолазного озброєння та відповідного обладнання для підвищення живучості й безпеки, надійності експлуатації та використання наявних на борту технічних засобів.

Останній раз судно піднімали з води та ставили на стапель для проведення докового ремонту і фарбування ще 1999 року. Після того його, на жаль, жодного разу не ремонтували нижче ватерлінії, хоча за нормами та стандартами експлуатації це мають робити кожні два роки.

ВАРТІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ РЕМОНТНИХ РОБІТ НА «НЕТІШИНІ» СТАНОВИТЬ МАЙЖЕ 6 МЛН ГРН. ЗАПЛАНОВАНО ПРОВЕСТИ РЕМОНТ СУДНА, РЕМОНТ ПІДВОДНОЇ ЧАСТИНИ ГВИНТО-РУЛЬОВОГО Й ВОДОЛАЗНОГО КОМПЛЕКСУ ТОЩО

«Нетішин» — не найсучасніший корабель. Але в умовах постійної військової загрози з боку Росії кожне судно, спроможне виконувати бойові завдання, відіграє значну роль у відстоюванні територіальної цілісності, національних та економічних інтересів України з морського напрямку. Після проведення ремонтно-відновних робіт та певної модернізації морське водолазне судно ще не один рік послужить державі.

До слова, для потреб екіпажу судна волонтери всеукраїнського центру People's Project.com зібрали кошти та придбали сучасну радіолокаційну станцію ICOM MR1210RII в комплекті з дисплеєм, сканером закритого типу, з'єднувальним кабелем та монтажним набором. Антена морського радара працює на відстані до 36 кілометрів. Крім того, радіолокаційна станція має функціональну систему автоматичного відстежування та може виявити понад 100 цілей одночасно. Екіпаж матиме змогу ідентифікувати й отримувати детальну інформацію про кожне з виявлених суден, зокрема про швидкість, курс, напрям, тип і розмір плавзасобу. Це буде вкрай важливим фактором у подальшій бойовій діяльності судна в морі. Також завдяки небайдужим до долі українських ВМС людям «Нетішин» вже отримав двигун та паливний бак до гумового човна, який використовуватиметься для потреб оперативного загону, бортову морську радіостанцію Icom IC-M506 і медикаменти.

Віталій ПАНЧИШИН

«ПРИЛУКИ» МАНЕВРУВАВ І БОРОВСЯ ЗА ЖИВУЧІСТЬ РАЗОМ ІЗ КОРАБЛЯМИ ТУРЕЦЬКИХ ВМС

Один із дієвих шляхів досягнення оперативної і технічної сумісності з флотами країн–членів Північноатлантичного альянсу — спільні тренувальні дії з іноземними кораблями. Нещодавно ракетний катер Військово-Морських Сил Збройних Сил України «Прилуки» в Чорному морі взяв участь у спільних тренуваннях типу PASSEX з кораблями ВМС Турецької Республіки — фрегатом TCG GAZIANTEP і корветом TCG HEYBELIADA.

Під час маневрів український ракетний катер відпрацьовував взаємодію в складі багатонаціональних тактичних з'єднань кораблів відповідно до стандартів НАТО. Це і тактичне маневрування, і тренування по зв'язку, і передача вантажів з одного корабля на інший на ходу, і рятування людини, яка опинилася за бортом, тощо. Під час переходу морем особовий склад виконав низку корабельних бойових навчань, зокрема: комплексне застосування засобів ППО корабля при відбитті ударів противника в ході виконання бойової вправи, бій корабля з надводними плавзасобами, організацію універсальної оборони від можливого нападу ворожої субмарини.

Ракетний катер «Прилуки» під час походу

Також екіпаж «Прилук» провів навчання з боротьби за живучість. За сценарієм навчання, у трюмне приміщення катера через пробоїну почала надходити забортна вода. Водночас у машинному відділенні виникло коротке замикання, що спричинило умовну пожежу. Після проведення розвідки аварійних приміщень було вирішено спочатку погасити пожежу. Пінна атака задимленого приміщення в поєднанні з потужними струменями води допомогла екіпажу швидко приборкати «червоного півня». Після повторної розвідки аварійного приміщення було вжито заходів щодо вивітрювання з нього чадного диму. Потім екіпаж провів герметизацію корпусу за допомогою спеціального пластиру та задраїв умовну пробоїну.

— Участь у цих тренуваннях була дуже корисною для екіпажу корабля з погляду отримання додаткових знань та вдосконалення навичок взаємодії з нашими іноземними колегами за сучасними стандартами підготовки і застосування сил у морі, — зазначив командир ракетного катера «Прилуки» капітан 3 рангу Павло Рудь.

Віталій ПАНЧИШИН

У КИЄВІ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ АТО ВЛАДА НЕ МОЖЕ ЗНАЙТИ ЗЕМЛІ

У СТОЛИЦІ НИНІ МЕШКАЄ БІЛЬШ НІЖ 22 ТИСЯЧІ ВЕТЕРАНІВ АТО. АБИ ЗАДОВОЛЬНИТИ ЇХНЄ ПРАВО НА ОТРИМАННЯ НАЛЕЖНИХ 0,10 ГА ЗЕМЛІ, ПОТРІБНО БЛИЗЬКО 2200 ГЕКТАРІВ

На сьогодні Київська міська влада виділила лише 94 ділянки для членів сімей загиблих учасників АТО

Про те, яку соціальну допомогу надають ветеранам АТО місцеві органи влади та про перспективи отримання ними земельних ділянок поблизу міста розповів директор Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) Юрій Крикунов

Окрім пільг, гарантованих державою, столичні ветерани АТО можуть розраховувати на соціальну допомогу від органів місцевого самоврядування. Вже третій рік поспіль до цільової міської програми «Турбота. Назустріч киянам» включають потреби і тих киян, які свого часу стали на захист країни.

Згідно з цією програмою, якщо ви — киянин, учасник АТО, то маєте право на щорічну грошову допомогу. Торік вона становила 2,5 тисячі гривень. Цьогоріч в місцевому бюджеті знайшли ресурси для її збільшення вдвічі.

— Програма стартувала одночасно з початком АТО, але потужності набрала лише 2015-го. Цьогоріч цей проект передбачив збільшення обсягу коштів до 1,4 млрд грн, що у порівнянні з минулим роком більше на 20%, — говорить Юрій Крикунов. — У столиці, за нашими даними, вже налічується понад 22 тисячі учасників АТО. Усі вони зможуть отримати матеріальну допомогу в розмірі 5 тис. грн.

Нагадаю киянам, що для отримання коштів потрібно написати заяву, до якої додати копії паспорта, довідки про присвоєння ідентифікаційного номера, а також посвідчення учасника бойових дій. Подати документи необхідно особисто до Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради, що знаходиться за адресою: місто Київ, проспект космонавта Комарова, 7.

Для 219 родин загиблих бійців, мешканців столиці, ця виплата цього року зросла у 10 разів і становить 25 тисяч гривень. Окрім забезпечення безоплатного поховання киян — учасників антитерористичної операції, загиблих (померлих) під час АТО, членам їхніх сімей компенсують витрати на встановлення надгробків у сумі до 50 тисяч гривень.

Міська програма «Турбота. Назустріч киянам» включає і щомісячну адресну матеріальну допомогу для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг у розмірі 50%. Для учасників АТО цю доплату здійснюють до набуття статусу учасника бойових дій, а для членів сімей загиблих 50% компенсують з місцевого бюджету, решту — з державного.

Учасники антитерористичної операції та члени сімей загиблих (померлих), які брали участь у проведенні антитерористичної операції, мають право на першочергове влаштування дітей до дошкільних навчальних закладів комунальної власності територіальної громади Києва на підставі заяви одного з батьків або осіб, які їх замінюють. За рахунок коштів бюджету міста Києва для них передбачено і додаткову пільгу щодо батьківської плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах, заснованих на комунальній власності територіальної громади Києва. Харчування учнів 5–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів у столиці здійснюється безкоштовно.

Якщо вашій дитині ще не виповнилося 7 років, за програмою «Турбота. Назустріч киянам», можна один раз на рік скористатися путівкою на санаторно-курортне лікування у супроводі одного дорослого — матері, батька або особи, яка замінює батьків. На ці цілі цього року заплановано витратити більше 8,6 млн гривень.

Частково за рахунок міського бюджету здійснюється і фінансування витрат на придбання технічних та інших засобів реабілітації для інвалідів. Розмір компенсації витрат дороговартісного лікування та витрат на складне протезування визначається комісією в кожному конкретному випадку.

«ЄДИНИЙ ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ УЧАСНИКІВ АТО СТОЛИЦІ — ЦЕ ЗАКУПІВЛЯ ДІЛЯНКИ ПІД КИЄВОМ ДЛЯ ЗАБУДОВИ МІСТЕЧКА КОТЕДЖНОГО ТИПУ»

— На даний момент у Києві працює понад 12 протезно-ортопедичних підприємств. На якому з них здійснювати протезування, визначає сама особа з обмеженими фізичними можливостями, адже людина, яка потребує засобів реабілітації, має беззаперечне право отримати його там, де вважає за потрібне, — зауважив посадовець.

Також у столиці надають грошову компенсацію на стаціонарне лікування, а в окремих випадках навіть на лікування за кордоном. Цьогоріч на це планують витратити 2,2 млн гривень.

Проте є у столиці й чимало невирішених питань. Складною залишається ситуація з професійною адаптацією ветеранів. Проблема у тому, що торік двічі не відбулись торги в системі Prozorro на закупівлю послуг перенавчання учасників АТО більш ніж за 15 лотами — спеціальностями. В результаті, наприклад, пройти безкоштовне навчання на курсах водіїв торік змогли лише 22 ветерани-киянини.

Традиційно найболючішою проблемою залишається вирішення житлової проблеми учасників АТО.

— Нині коштів у міському бюджеті для вирішення цієї проблеми немає. Згідно з постановою КМУ від 19.10.2016 № 719 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їхніх сімей» місцевому бюджету з державної казни надаються субвенції на будівництво житла лише для родин загиблих учасників АТО, а також інвалідів I та II груп. Минулого року було виплачено таку грошову компенсацію 54 родинам на загальну суму 66,4 млн грн. Потреба в коштах на цей рік становить 47,07 млн грн для забезпечення квартирами 36 сімей атовців, — пояснює директор Департаменту.

Залишається невирішеним у столиці і питання надання землі ветеранам АТО.

— Аби задовольнити право всіх учасників АТО на отримання належних 0,10 га землі, потрібно близько 2200 гектарів, — каже Юрій Крикунов. — На засіданні міської ради було ухвалене рішення в першу чергу видавати землю членам сімей загиблих та інвалідам. На сьогодні виділено тільки 94 ділянки. Земельні паї родини загиблих отримали в селищі Биківня.

Одне із запропонованих КМДА рішень — виплата одноразової грошової компенсації. Однак запропонована сума не відповідає реальній ринковій вартості землі. Як варіант обговорюється питання щодо виділення земель під забудову кооперативам, членами яких будуть учасники АТО.

— На моє особисте переконання, найоптимальніший варіант вирішення цієї проблеми — це закупівля певної земельної ділянки під Києвом для забудови, наприклад, містечка котеджного типу. Саме в такий спосіб можливо розв'язати це питання, — додає Юрій Володимирович.

Попри затримки у процедурі виділення земель, подати документи і зайняти чергу все ж таки варто. Щоб подати заяву на отримання безкоштовної земельної ділянки, слід звернутися до Київради за номером: (044) 202–73–10.

А поки міські чиновники опрацьовують механізми реалізації прав та пільг учасників АТО, у столиці ветерани активно об'єднуються. Нині в Києві діють понад 320 громадських організацій ветеранів АТО. Проте, за словами посадовця Київської міської ради, соціально потужними, що також могли б тією чи іншою мірою посприяти вирішенню соціальних проблем, можна назвати не більше 10–15 з них.

— Ми відкриті до діалогу. Побажання до ветеранів АТО, щоб вони зрештою спромоглися об'єднатися в межах одного або двох потужних громадських об'єднань, які, з одного боку, стануть нашими партнерами, з другого — контролерами, — підсумував Юрій Крикунов.

Тетяна МОРОЗ

НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ ДЛЯ БІЙЦІВ АТО ЗБУДУЮТЬ ЧОТИРИЗІРКОВИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

Дніпропетровщина у питаннях реабілітації воїнів АТО, забезпечення їх соціальних прав помітно виділяється серед багатьох інших регіонів України. На базі лікарні імені Мечникова створено Центр реабілітації учасників АТО. Допомогу тут надали вже близько 12 тисячам бійців. Незабаром планується збудувати другий такий реабілітаційний комплекс — на базі лікарні «Солоний лиман», передає Dniprograd.org.

— Збудуємо центр, схожий на чотиризірковий готель, а не на лікарню з темними палатами, щоб наші бійці відновлювались фізично й морально в належних умовах, — каже радник голови Дніпропетровської облдержадміністрації Юрій Голік.

За словами посадовця, протягом останніх двох років понад 220 сімей воїнів АТО отримали квартири. До того ж 2500 атовців стали власниками земельних ділянок.

В цьому регіоні запроваджена і картка «Родина героя», яку отримали вже близько 1000 осіб. Вона дає право на безкоштовний проїзд рідним загиблих бійців АТО. Пільга діє у міжміських та приміських маршрутках Дніпропетровської області.

До того ж демобілізованим тут надають можливість пройти мовні та IT-курси, покращити свій рівень знань з іноземних мов.

Увесь цей час ДніпроОДА не лише приділяла увагу фізичній реабілітації демобілізованих, а й робила усе можливе задля того, аби покращити морально-психологічний стан захисників Батьківщини. Так, вперше в Україні було проведено фестиваль «Пісні, народжені в АТО».

Вручення ордерів щасливим власникам житла — родині ветерана АТО в Івано-Франківську

В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ ЗНАЮТЬ, ЯК НАБЛИЗИТИ НОВОСІЛЛЯ УЧАСНИКІВ АТО

ТОРІК КІЛЬКА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ АТОВЦІВ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБ'ЄДНАЛИСЯ У «МІСЬКУ АСОЦІАЦІЮ УЧАСНИКІВ АТО». ВЕТЕРАНИ ВВАЖАЮТЬ, ЩО ГУРТОМ ЛЕГШЕ ВИРІШУВАТИ ПРОБЛЕМИ, НАСАМПЕРЕД СОЦІАЛЬНІ

— На Івано-Франківщині нині налічується близько 6500 учасників АТО. Першим питанням порядку денного нашої ветеранської організації, звичайно, стала проблема забезпечення житлом, адже багато які з наших бійців не мають власного даху над головою, а проблема безквартир'я в регіоні вирішується дуже повільно, — розповів ветеран АТО Роман Парцей, який нещодавно завітав до редакції «Народної армії». Свого часу він добровольцем пішов на війну, служив у батальйоні територіальної оборони, а потім у 128-й бригаді. Після демобілізації став одним із членів правління ветеранської організації у Івано-Франківську. Тож він добре знає проблеми, з якими стикаються нині ветерани АТО його регіону.

— Інваліди першої та другої груп, а також родини загиблих отримують квартири першочергово за рахунок державних програм та місцевих бюджетів. Тому ми взяли під свою опіку інвалідів війни третьої групи, багатодітних, малозабезпечених, а також «афганців» і військових, які нині воюють у районі АТО. Влітку минулого року ми вирішили започаткувати власний соціальний проект під назвою «Житло воїнам АТО», — додає ветеран.

На квартирній черзі Асоціації ветеранів в Івано-Франківську нині близько 370 учасників АТО. Ветеранам асоціації міська влада виділила ділянку під забудову. Вони влаштували конкурс для забудовників. У підсумку домовились, що впродовж двох років кожен з ветеранів має отримати в новобудові квартиру.

— Першим кроком до розв'язання житлової проблеми було укладання з міською владою меморандуму про виконання соціальних зобов'язань перед ветеранами АТО. Нам надали п'ять земельних ділянок у місті, а забудовникам на цих ділянках запропонували звести багатоповерхівки, — розповідає Роман Парцей. — При виборі інвестора зважали на їхні умови — кількість квартир та терміни здачі, зокрема й на можливість отримання квартир в уже готових будинках. Нам вдалося укласти договори так, що ще до початку забудови на цих землях, забудовник виділив декілька квартир в інших місцях. Тож двадцять наших ветеранів незабаром відсвяткують новосілля. Цього року за нашим планом ще 120 сімей учасників АТО стануть новоселами.

Програму розбили на три етапи. Перший — забудова ділянки на вулиці Стуса в Івано-Франківську. Наступні два етапи програми — у фазі перемовин із забудовниками та міською владою.

Нещодавно ордери на три двокімнатні та одну однокімнатну квартиру вручили бійцям АТО, які, на думку їхніх побратимів, найбільше цього потребували. Загалом до відбору кандидатів на першочергове отримання житла в асоціації ставляться прискіпливо. Організували навіть власну службу безпеки, яка перевіряє інформацію щодо потреб сімей ветеранів, а також тривалості перебування в АТО.

Одним із перших, кому об'єднання допомогло вирішити проблему з житлом, став десантник — захисник ДАПу. За словами Романа Парцея, хлопець був змушений ночувати в гаражі, адже на чотирьох членів у його родини було лише 12 квадратних метрів. Минулого року він став одним із чотирьох щасливчиків, які в'їхали до однокімнатних квартир.

— Я жив у старому аварійному будинку з дружиною і дочкою. Тому отриманню нової квартири дуже радів, — розповів ще один новосел — також «кіборг» Ігор Склеповий.

А далі більше. Нещодавно ветерани Івано-Франківська презентували нову ідею вирішення проблеми безквартир'я — створення житлово-будівельного кооперативу «Соціум», в якому сотні бійців братимуть безпосередню участь у будівництві власного житла. На їхню думку, це стане проривом у вирішенні житлового питання ветеранів.

— Ми готові самостійно реалізувати такий проект. Не хочеться постійно когось просити про допомогу, тому прагнемо втілювати щось нове, інноваційне в нашому житті, без довгоочікуваної допомоги влади, — розповів голова Асоціації ветеранів Василь Андріїв. — Перший будинок на 340 квартир за цим проектом буде зведений у районі вулиць Хіміків — Целевича. Певну частину квартир у будинку безкоштовно отримають учасники АТО, які найбільше цього потребують. Решта квартир будуть продані за пільговою ціною учасникам АТО та за ринковою — цивільним, щоб компенсувати витрати на будівництво.

Техніку для ведення будівництва атовці братимуть в оренду, а працюватимуть на будівництві самі. За словами Андріїва, взяти участь у проекті вже погодилися понад півтисячі ветеранів.

ВЕТЕРАНИ АТО НА ПРИКАРПАТТІ ВИРІШИЛИ СТВОРИТИ ЖИТЛОВО-БУДІВЕЛЬНИЙ КООПЕРАТИВ. ВОНИ САМІ БУДУВАТИМУТЬ СОБІ ЖИТЛО

Як повідомив голова асоціації, новий проект матиме три складові.

Перша — програма 2016 року «Житло воїнам АТО» щодо безкоштовного забезпечення квартирами інвалідів АТО, багатодітних та малозабезпечених сімей ветеранів згідно з чергою асоціації.

Друга — можливість придбання пільгового житла учасниками АТО. Для них однокімнатна та двокімнатна квартири будуть коштувати в рази дешевше ринкової ціни.

— Окрім того, сума оплати за квартиру буде розбита на частини протягом етапу будівництва на 1,5–2 роки. Таким чином ті, хто через низьку зарплату, фінансову скруту не міг придбати власне житло, отримає таку можливість завдяки нашому проекту, — зазначив Василь Андріїв. — Придбати житло за пільговою ціною зможуть виключно учасники АТО, які дійсно потребують його.

Третя складова проекту — психологічна та фізична адаптація ветеранів АТО в мирному житті.

— Ми дуже добре розуміємо важливість цього питання. Тому вирішили самостійно створити міні-реабілітаційні центри для атовців в нашому житлово-будівельному кооперативі «Соціум». Тут працюватимуть волонтери, які вже понад два роки займаються реабілітацією учасників АТО. У цих центрах ветерани зможуть пройти відновні процедури, розслаблюючі та лікувальні масажі, тілесно орієнтовану арттерапію, різноманітні прогрівання, — говорить голова асоціації.

Ветерани АТО міського об'єднання Івано-Франківська дбають і про побратимів на передовій.

— Нещодавно були на шахті «Бутовка», возили генератори, амуніцію, дошки, бензопили, словом, все, що потрібно. До того ж допомагаємо ремонтувати машини. Нещодавно силами нашої ветеранської організації полагодили «КАМАЗ» та два «Урали», — додає наостанок Роман Парцей.

Тетяна МОРОЗ

ЗАПИТУВАЛИ-ВІДПОВІДАЄМО

Микола С., учасник АТО, м. Житомир:

— За яких умов ветеран АТО може отримати допомогу на ремонт власного житла? Які документи потрібні для оформлення цієї пільги?

— Безкоштовний ремонт житла учасника АТО може бути здійснено тільки з розрахунку площі 21 кв. м раз на 10 років. Якщо в будинку/квартирі зареєстровано кілька осіб, які там проживають та які мають право на цю пільгу, то кожна з них має право на здійснення ремонту на площі до 21 кв. м.

Щоб скористатися цією пільгою, ви маєте бути зареєстрованим і постійно проживати в будинку/квартирі, що ви приватизували. Для її оформлення ви маєте надати копії посвідчення УБД, паспорта, ідентифікаційного номера, довідку про склад сім'ї та написати заяву в орган виконавчої влади або міську (районну, сільську) раду. Протягом місяця має бути створено комісію в складі спеціалістів житлово-експлуатаційних та ремонтно-будівельних організацій тощо, яка протягом визначеного терміну здійснить обстеження житла в присутності заявника. Фахівці визначать види та обсяги робіт, складуть дефектний акт, кошторис і розрахують загальну вартість ремонту. Після цього орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування за поданням комісії ухвалить рішення щодо обсягу робіт і надання коштів.

Фінансування витрат, пов'язаних зі здійсненням безоплатного ремонту, і складання проектно-кошторисної документації відбувається за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у межах затверджених бюджетних призначень на відповідний рік.

«НА ПЕРШОМУ ПОВЕРСІ — ТРИКОЛОР, АВТОМАТИ, А ВИЩЕ — ДІТИ У ВИШИВАНКАХ»

ПОПРИ ВОРОЖЕ СТАВЛЕННЯ ВАТАЖКІВ «ЛНР» ДО УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МІСЦЕВІ МЕШКАНЦІ ШАНУЮТЬ ТРАДИЦІЇ ПРАЩУРІВ

«Вони хотіли нас поховати, але вони не знали, що ми насіння»

Коли почалася війна, мене часто запитували, що могло статися з людьми на Донбасі. Чому вони так сильно захотіли назад у СРСР, почали ненавидіти все українське, допомагати ворогу, вірити навіть нелогічним фейкам. Я відразу спиняла співрозмовника, що не всі. Ніколи не слід узагальнювати. Социум — дуже страшна річ, ніхто не знає, скільки він має психологічних зрізів-коржів

Інформаційна пропаганда РФ — це також фронт. Так вербують людей, розпалюють ворожнечу та через невдоволення соціальним рівнем життя підбурюють іти проти України.

Я часто пишу, що на Донбасі війна йшла завжди. Ні, не проти загарбників з Росії, а за Україну.

Якщо ми подивимося на справжню, не переписану комуністами історію Луганської та Донецької областей, то всюди знайдемо Україну.

…На фото 1917–1934 років зображені дівчата у віночках та вишиванках.

А потім… Потім Луганщину, як і всю Україну, викосило Голодомором. Десь із 1937 року почалося завезення на Луганщину селян з Курської, Бєлгородської та Воронезької областей. Русифікація Донбасу відбувалася й після Другої світової війни — на відбудову шахт їхали казахи, молдавани, мешканці Поволжя, яке також постраждало під час знищення сталінським голодом. Дуже багато на будівництво шахт із РФ привозили в'язнів. А серед інженерного складу — політичні в'язні, здебільшого єврейського чи німецького походження.

Зникали українські школи. Зникали народна творчість, майстри, обряди. Так змінювався генотип, менталітет, знищувалася генетична пам'ять.

Українізація Донбасу почалася десь 1995 року — просто прийшли вказівки вести документацію українською. Не можеш — звільняйся. Чиновники, звісно ж, тихо обурювалися, але швидко засвоїли урок.

Батьки почали шукати українські класи, щоб у дитини було майбутнє. Бо хто ж візьме на роботу без знання мови. Почали множитись українські дитсадки, у школах побільшало українських класів. До 2013 року на п'ять українських класів був один російськомовний. Українська стала звичайною, необхідною.

З 2000-х на Донбасі почався розвиток й народної української майстерності. З'являлися студії писанкарства, лозоплетіння, гончарства, вишивки, ткацтва, ковальства. На майстер-класи та на заняття виникали черги. Дітей вели до студій народної майстерності з дитсадка. Відчувалося незвичайне прагнення українськості.

У моєму Свердловську працювала найкраща на Луганщині студія писанкарства, ансамбль народного українського танцю «Барвінок», гончарна майстерня, студія вишивки. Народні майстри повертали знання, на уроках вивчали пісні, обряди, заохочували дітей та дорослих до вивчення історії краю та України.

> **СТУДІЮ НАМАГАЛИСЯ НАЗВАТИ РОСІЙСЬКОЮ — «СТУДИЯ ПИСАНКАРСТВА», АЛЕ ЛЮДИ ВСЕ ОДНО ЧИТАЛИ СЛОВО «ПИСАНКА» УКРАЇНСЬКОЮ, БО РОСІЙСЬКОЮ ВИХОДИЛО АБСУРДНО. ПОТІМ ПЕРЕІМЕНУВАЛИ НА «СТУДИЮ МАЛЕВАНОК», АЛЕ СЛОВА «МАЛЮВАТИ» В РОСІЙСЬКІЙ МОВІ ТЕЖ НЕ ВИЯВИЛОСЯ. ЗАПРОПОНУВАЛИ «КРАШЕНКА», АЛЕ Й ВОНО ВПЕРТО ПОЄДНУЄТЬСЯ З УКРАЇНОЮ…**

Коли 2014 року в місто разом із російськими козаками прийшла «русская весна», їхній штаб, який називався опорником-комендатурою, розмістили в Будинку культури. На першому поверсі — триколор, бойовики у камуфляжі, а вище — діти у вишиванках. Студія писанкарства, яку вела Тетяна Коновал, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, працювала до серпня 2014 року. У танцювальному залі репетирували гопак до «Наталки Полтавки», там лунали українські пісні.

Доля писанкарки Тетяни Коновал повторює долю рідного краю. Серце не витримало, що рідне місто топчуть чоботи окупанта — Тетяна та її донька стали переселенками. З чоловіком розлучилася, бо він підтримав позицію ворога. Але, втративши рідний дім, писанкарка впевнено малює світлі писанки з надією. Започаткувала студію писанкарства в Києві, ділиться своїм оптимізмом та талантом, вірою в перемогу. Посміхається, робить обереги та каже, що обов'язково повернеться в рідний Довжанськ. Ми ніколи себе й не відчували свердловчанами, бо ми — довжанці. Приїдемо та вичистимо нашу річечку Довжик, як вичистимо рідний край від загарбника, від чужої культури та безкультур'я.

Нині в місті Свердловськ, попри окупацію, відновлено народний ансамбль українського танцю «Барвінок» та студію писанкарства, яку ведуть учні пані Тетяни.

Бойовики та комендатура терористів-найманців не змогли перешкодити розвитку української народної творчості. Студію намагалися назвати російською — «студия писанкарства», але люди все одно читали слово «писанка» українською, бо російською це звучить абсурдно та смішно. Потім вирішили, що це буде «студия малеванок», але слова «малювати» теж у російській мові не виявилося. Та й запропонована «крашенка» вперто поєднується з Україною. Залишили, як було, — студія писанкарства. До речі, в місті залишилося чимало українських назв та вивісок. Зокрема, придбати продукти можна в магазинах «Врожай», «Зернятко», «Ковбаси», а поснідати — в кафе «Наталчина хата».

Донбас вперто проростає Україною. Дуже чекаю на Великдень у своєму окупованому Довжанську. Бо будуть рушнички, вишивки, писанки та привітання: «З Великоднем!»

«Вони хотіли нас поховати, але вони не знали, що ми насіння». Тому Донбас — це Україна. А Луганщина — світанок України. Пам'ятаймо про це, вперто йдучи до перемоги! А свердловські майстрині, чекаючи на звільнення, малюють обереги-писанки, виготовляють ляльки-мотанки, вишивають бісером ікони, рушники та роблять слобожанські глечики. І це також боротьба. Наша боротьба за Україну!

Олена СТЕПОВА

ТЕРОРИСТИЧНА «ЛНР» ПРИЩЕПЛЮЄ ДІТЯМ АГРЕСІЮ

Студія писанкарства Тетяни Коновал *(див. матеріал вище)* в окупованому Довжанську розташувалася на площі, де кожного тижня ватажки «ЛНР» організовують масові дитячі маршування. Підлітків навчають ходити строєм і співати російських патріотичних пісень. У шкільних навчальних програмах — стрільба з вогнепальної зброї, рукопашний бій. Водночас дітям прищеплюють агресію та ненависть до України.

А в студії писанкарства нещодавно відбувся конкурс, учасниками якого стали і діти, і дорослі (вік від семи до сімдесяти років). Вони розписували писанки та малювали мальованки, укладаючи в них частинку своєї душі.

Підлітків ОРДЛО навчають ходити строєм і співати російських патріотичних пісень

Які різні реалії окупації! Поки одні готуються воювати з Україною, ті, що не втратили здорового глузду, вчаться її любити.

Перші радянські військовополонені тут з’явилися в жовтні 1941 року

ПРО ЩО ПОПЕРЕДЖАЄ «БУХЕНВАЛЬДСЬКИЙ НАБАТ»

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ВИЗВОЛЕННЯ В’ЯЗНІВ ФАШИСТСЬКИХ КОНЦТАБОРІВ

Бухенвальд, Освенцим, Маутхазен, Заксенхаузен, Дора, Дахау, Майданек… Назви цих та інших фашистських концентраційних таборів відомі в усьому світі. З ними пов’язують створення Гітлером «фабрик смерті», які стали символом масових жертв Другої світової війни. За колючий дріт концтаборів було кинуто 18 мільйонів громадян 32 держав. Понад 11 мільйонів там загинули. Водночас дзвони з місць масового катування людей, кажучи рядками відомої пісні «Бухенвальдський набат», закликають не лише пам’ятати про ці фашистські злочини. Ми маємо вшановувати тих в’язнів, які виявили силу духу, незламність характеру, готовність до боротьби з поневолювачами

З Бухенвальдом пов’язано рішення ООН про встановлення Міжнародного дня визволення в’язнів фашистських концтаборів. Саме 11 квітня 1945 року американські солдати звільнили їх з неволі. За час існування табору до нього було запроторено 250 тисяч осіб, 56 тисяч з яких було вбито або зазнали мученицької смерті. Перші радянські військовополонені тут з’явилися в жовтні 1941 року. Багато з них стали організаторами боротьби з фашистськими поневолювачами.

Вже у середині 1944 року в Бухенвальді було створено 178 бойових підпільних груп. Їхні члени накопичували зброю, вибухівку. У ніч на 11 квітня 1945 року відбулося засідання інтернаціонального комітету, на якому було ухвалено наказ: «О 15 хвилин на четверту ночі розпочати останню безпощадну боротьбу з фашизмом. Усі як один на боротьбу за своє визволення. Смерть фашистським звірам!» На той час майже 40 тисяч ув’язнених Бухенвальда охороняли три тисячі гітлерівців. Бранці заволоділи сховищами зброї, зайняли кругову оборону й утримували табір під своїм контролем до приходу військ союзників. Це була небачена перемога виснажених нелюдськими умовами життя людей. А за тиждень з дня початку повстання вони ухвалили клятву, в якій були слова, що проголошені чотирма мовами: «Ми клянемося перед усім світом, що припинимо боротьбу лише тоді, коли останній фашистський злочинець постане перед судом народів. Знищення фашизму з усім його корінням — наше завдання».

Історія зберегла ще одне свідчення непокори в’язнів фашистських таборів своїм ворогам. Так, у ніч на 3 лютого 1945 року повстав 20-й барак Маутхаузена. В’язні прорвали смуги табірних загороджень, і понад 600 чоловік вирвалися на волю. Проти них фашистська влада кинула значні поліцейські й військові сили. Вона відрапортувала: всіх втікачів знищено. А насправді сім учасників повстання врятувалося. Серед них були українці І.Сердюк, В. Шепетя, В. Дорофєєв.

ЗА ЧАС ІСНУВАННЯ БУХЕНВАЛЬДУ ДО НЬОГО БУЛО ЗАПРОТОРЕНО 250 ТИСЯЧ ОСІБ, 56 ТИСЯЧ З ЯКИХ БУЛО ВБИТО АБО ЗАЗНАЛИ МУЧЕНИЦЬКОЇ СМЕРТІ

Однією з філій концтабору Бухенвальд був підземний завод «Міттельверк», на якому гітлерівці виробляли свою зброю помсти — ракети ФАУ-2. В’язні, що працювали тут, спромоглися довести брак продукції до 30 відсотків. А в’язні табору Маутхаузен у серпні 1944-го у результаті саботажу вивели з ладу авіаційний завод «Хейнкель». На одному з військових заводів організувала роботу з бракування продукції українка Віра Ванченко-Писанецька. Через це на підприємство було повернуто 14 залізничних ешелонів з непридатними до використання боєприпасами. Гітлерівці стратили цю мужню жінку.

НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ФАШИСТИ ТЕЖ СТВОРИЛИ МЕРЕЖУ «ФАБРИК СМЕРТІ»

Мільйони українців побували у фашистських концентраційних таборах. А ті з них, кого оминуло таке горе, пережили все лихоліття гітлерівського окупаційного режиму на рідній землі. Вже 20 серпня 1941 року був створений рейхскомісаріат «Україна» на чолі з Еріхом Кохом, який на першій проведеній ним нараді так інструктував підлеглих: «Я відомий як жорстокий собака. Саме за це я був призначений рейхскомісаром України. Наше завдання — висмоктувати з України все, що можливо взяти, не беручи до уваги ні почуття, ні власність українців».

На території окупованої України була створена мережа «фабрик смерті». Лише протягом 1941 року в 14 окупованих областях діяло 106 концентраційних таборів і гетто. Так, лише у Янівському таборі есесівці розстріляли 200 тисяч осіб. Понад 200 тисяч людей знайшли мученицьку смерть у Лисеницькому лісі під Львовом. А в єврейському гетто цього міста фашисти позбавили життя понад 130 тисяч осіб. З неймовірною жорстокістю ставилися гітлерівці й до киян. У столичному «Бабиному Яру» вони розстріляли понад сто тисяч людей. У таборах смерті в Дарниці, на Сирці фашисти умертвили ще майже сто тисяч військовополонених і мирних жителів. Такий терор був узаконений 14 січня 1942 року наказом верховного командування гітлерівської армії. У ньому, зокрема, зазначалося: «Будь-які послаблення, людяність у відносинах з військовополоненими суворо засуджуються. Німецький солдат завжди має доводити своє верховенство над полоненим. Будь-яке запізнення в застосуванні зброї проти полоненого неприпустиме».

ІСТОРІЯ НАГАДУЄ: ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДСТВА ДОВЕДЕТЬСЯ ВІДПОВІДАТИ

Численні жертви концентраційних фашистських таборів, що діяли на окупованій території України, — як дзвони Бухенвальда. Вони постійно нагадуватимуть про страшні злочини гітлерівців, закликатимуть зберігати пам’ять про загиблих співвітчизників.

За роки окупації нашої держави фашистами було вбито або закатовано 3 898 457 представників мирного населення, 1 366 588 військовополонених, 2 244 000 наших громадян заслали в гітлерівське рабство.

Загарбницька влада завдала великих збитків Україні. Фашисти зруйнували і спалили 714 міст і селищ міського типу, понад 28 тисяч сіл, залишивши без даху над головою майже 10 мільйонів людей. Вороги вивели з ладу 16 150 промислових підприємств, на яких працювало 2,3 мільйона робітників. Окупанти пограбували та зруйнували 27 725 колгоспів, 873 радгоспи, 1227 машинно-тракторних станцій, вивезли до Німеччини 56 128 тракторів та 24 128 комбайнів. А загальні збитки, завдані Україні у результаті гітлерівського «господарювання», становили 1 трлн 200 млрд карбованців у цінах 1941 року.

Спеціально наводжу цю страшну статистику, виходячи з історичного досвіду, за яким всі злочини стають явними, а за скоєне — доведеться відповідати перед міжнародним судом. От і путінський режим очікує розплата за збройну агресію проти України. За зруйновані окупантами донбаські міста і села. За пограбування українських шахт і підприємств. За вбивства мирних жителів регіону, поневіряння вимушених переселенців. За жорстоке поводження з полоненими українськими військовослужбовцями. Тож «Бухенвальдський набат» може стати суворим нагадуванням вже і Російській Федерації за наслідки збройної агресії проти України, за анексію Криму. І знов приверну увагу до історичного факту, пов’язаного з Бухенвальдом. 1948 року його споруди стали власністю ГУЛАГу НКВС СРСР. Частину бараків розібрали і відправили до Сибіру, аби утримувати в них в’язнів. А на основі решти створили спеціальний табір №2 для переміщених осіб. За два роки його існування «перевірку» тут пройшли 28 455 громадян, 7111 з них загинули. Отже, можна стверджувати, що нові його господарі на той час чимало успадкували від своїх фашистських попередників у поводженні з в’язнями.

І знову виникає логічне запитання, чи почують російські окупанти набат Бухенвальда, який нині лунає по всьому світу і нагадує про те, що за будь-які злочини проти людства обов’язково доведеться відповідати!

Володимир ЧІКАЛІН

ВЕЛИКДЕНЬ — СВІТЛЕ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТА

«ХРИСТОС ВОСКРЕС ІЗ МЕРТВИХ, СМЕРТЮ СМЕРТЬ ПОДОЛАВ!»

Великдень — найбільше християнське духовне свято перемоги світла над пітьмою, життя над смертю. Для християн усього світу це великий день Воскресіння Ісуса Христа, який пожертвував собою заради спасіння людей на землі. Цього року свято припадає на 16 квітня

За церковними переказами, Ісус Христос у супроводі дванадцятьох учнів пішов із дому подорожувати світом. Три роки Він присвятив мандрам, проповідуючи любов до ближнього та праведне життя, зцілюючи важкохворих людей. Але знайшлися заздрісники, які звели на Христа наклеп, що начебто Він підбурює людей проти влади. Жерці Єрусалима підкупили за 30 срібняків одного з Ісусових учнів — Юду, щоб той зрадив свого вчителя. Римський намісник Понтій Пілат затвердив смертний вирок. Ісуса Христа розп'яли на горі Голгофа поблизу Єрусалима разом із двома розбійниками.

Один з учнів Христа — Йосип — викупив тіло вчителя й поховав його в кам'яній печері. Третього дня по смерті Христа янгол спустився на землю, відтулив камінь перед входом у печеру — і Син Божий воскрес. Учні Христові стали апостолами й понесли людям слово свого Вчителя.

На теренах України почали святкувати Великдень як Воскресіння Ісуса наприкінці першого тисячоліття, після прийняття християнства. Це свято не має визначеної дати: вона змінюється щороку, але не раніше як 4 квітня й не пізніше ніж 8 травня.

> **ТРЕТЬОГО ДНЯ ПО СМЕРТІ ХРИСТА ЯНГОЛ СПУСТИВСЯ НА ЗЕМЛЮ, ВІДТУЛИВ КАМІНЬ ПЕРЕД ВХОДОМ У ПЕЧЕРУ — І СИН БОЖИЙ ВОСКРЕС**

До Великодня віряни готуються протягом семи тижнів Великого посту, який є одним із найсуворіших, — вважають, що саме стільки часу Ісус Христос провів у пустелі. Ці сім тижнів називаються седмицями. Останній тиждень перед Великоднем — Страсна седмиця. У ці дні душа вірянина має співчувати стражданням Ісуса Христа, які Він пережив у останні дні свого земного буття.

Особливе значення має Страсний четвер, його ще називають Чистим. У цей день всі православні мають причаститися, прибирають та очищаються від бруду. У Страсну п'ятницю з церкви виносять плащаницю — тканину, в яку було загорнуто тіло Христа й на якій Його зображено в гробі. Цього скорботного дня нічого не можна їсти.

У давніші часи християни після суботньої літургії не йшли з церкви, а залишалися там до ночі. У ніч Воскресіння Христа відбувається святкове богослужіння, святять великодні кошики з паскою та яйцями. Таким чином церква благословляє вірян після тривалого посту знову вживати скоромне, тобто непісні страви. Багатий великодній стіл є символом небесної радості й символом вечері Господньої. Великодня служба Божа триває всю ніч. Її найурочистіший момент настає опівночі, коли священик сповіщає, що Христос воскрес, а всі присутні відповідають: «Воістину Воскрес!»

Закінчується Великодній тиждень Провідною неділею. Це день відвідин померлих. Мало не всі родичі тих, що відійшли у вічність, збираються на цвинтарі, щоб згадати рідних і сповістити радість Світлого Воскресіння: «Христос воскрес із мертвих і смертю смерть подолав!»

ЩО ПОКЛАСТИ У ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК?

Відповідно до давніх традицій, цього дня віряни освячують у церкві великодні кошики, які мають надзвичайно глибоке духовне значення, а кожен продукт у ньому — свою символіку.

Колись давно на Великдень освячували тільки спеченого з тіста баранця, згодом почали додавати яйця, сир та м'ясо.

Великодній кошик, за українською традицією, повинен містити страви, згадані в молитвах. Паска — солодкий ангельський хліб, символ воскреслого Ісуса Христа, хліб вічного життя. Яйце — нове життя й відродження. Великодня писанка — як молитва, вона символізує надію на вічне життя, а от крашанка має інше призначення — бути святковим частуванням. Сир і масло — це символи ніжності й жертовності Бога.

Прообразом шинки та ковбаси стало печене ягнятко, якого споживали на свято Пасхи ще в старозавітні часи. Шинка й ковбаса є також символом угодованого теляти, якого батько велів заколоти, коли повернувся його блудний син.

Хрін — символ міці й здоров'я, яких набуває християнин під час Великого посту, утверджуючи та зміцнюючи свою віру. Сіль — символ повноти й достатку.

Також у Великодній кошик кладуть зелень мирти або букшпану (символ вічного життя), свічку (символ світла, який виносять до людей). А покривають кошик вишитим рушником зі словами: «Христос воскрес! Воістину Воскрес!»

Не потрібно класти речі, не згадані в молитвах освячення, — вино, інші алкогольні напої, ніж тощо.

БЛАГОДАТНИЙ ВОГОНЬ — ДИВО, ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ НА ОЧАХ ВІРЯН

Щороку, напередодні Великодня в єрусалимському Храмі Гробу Господнього в Кувуклії стається справжнє диво: сходить Благодатний вогонь. Ідеться про те, що Бог явив милість людям. Адже вогонь символізує нерукотворне світло Воскресіння Христового, про яке розповідав апостол Петро.

Тоді в Єрусалимі збираються тисячі людей, які радіють вогню. Кожен православний у Храмі Гробу Господнього вірить, що того року, коли не зійде Благодатний Вогонь, світ спіткає катастрофа. Храм Гробу Господнього збудовано на тому місці, де була Гробниця Ісуса Христа. Саме тут з'являється Благодатний вогонь. У натовпі паломників важко порахувати відстань від Голгофи до останньої опочивальні Христа, але вона становить 33 кроки, що дорівнює рокам земного життя Ісуса. Тому кожен вірянин засвічує по 33 свічки.

Охоронці перевіряють капличку на наявність можливого джерела вогню, зачиняють двері на ключ і ставлять печатку, і це означає, що всередині все перевірено. Тим часом молоді арабські християни, сидячи на плечах одне в одного, гучно підігрівають емоції в натовпі. За легендою, того року, коли арабській молоді заборонили бешкетувати в храмі, вогонь затримався на кілька днів. Отже, молодим арабам тепер можна робити в храмі все що завгодно.

Усередину каплички заходять два священнослужителі. Ієрархи залишаються в дуже простих одежах без поясів. Це пов'язано з тим, що, коли Свята Земля належала Османській імперії, турецькі охоронці, які не могли повірити в диво появи вогню, ретельно перевіряли саме пояси, щоб там не було сховано сірники.

Паломники залишають тут записки з найщирішими побажаннями. Коли вогонь сходить, перші кілька секунд він не пече. Після сходження Благодатного вогню його роздають по всіх православних церквах і храмах світу. До Великодня Благодатний вогонь надходить і в Україну.

ПИСАНКА — СИМВОЛ ЖИТТЯ Й СОНЦЯ

Жоден українець не уявляє Великодня без писанки. Для нашого народу вона є символом життя, сонця, безсмертя, любові та краси, весняного відродження, добра, щастя. Її дарують на знак перемир'я, побажання здоров'я, краси й сили; застосовують як оберіг від лиха та стихій, для лікування різних недуг, проти переляку й наговорів; дівчині — як свідчення кохання, а на добрий урожай писанку закопують у землю.

Від прадавніх часів наш народ зберігає вислів про обережне ставлення до писанки: носитися з чимось, як із писанкою. Колись писанки розмальовували цілу весну, тепер лише три дні перед Великоднем. Бабусею писанки можна вважати крашанку — яйце, пофарбоване одним кольором. На заміну їй прийшла крапанка, мальованка, дряпанка, а потім з'явилася писанка. Назва її походить від інструменту, яким наносять віск, — писачка.

Колись для писанок добирали переважно яйця курей-первісток, які щойно почали нестися. Писали їх в окремій кімнаті, біля відкритого вогню. Передувала роботі щира молитва: писанкар мав бути чистим і душею, і тілом. Воду для розведення фарб брали з криниці до сходу сонця. Звідси й сильний енергетичний заряд писанки. Вона могла бути оберегом.

Підготувала Ольга МОСЬОНДЗ

Інформація КЕВ м. Харків МОУ про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, проведеного 06.03.2017р.:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки , площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Переможець конкурсу
1.	Нежитлові приміщення № 3,16,26,28,29,30,32 та частково (2,0м²) № 33 будівлі № 205 (літ. «Н-2») нерухомого військового майна загальною площею 88,2 м² за адресою: Харківська обл., Чугуївський р-н, с. Башкирівка, в/м № 1, що перебуває на балансі КЕВ м. Харків, (079) 23-2-80, тел. (057) 700-44-63	ПП «УКРСПЕЦЕКСПЕРТ»
2.	Нежитлові приміщення будівлі № 144 нерухомого військового майна загальною площею 53,0 м² за адресою: м. Харків, вул. Камишева (Шаумяна) 129, в/м № 172, що перебуває на балансі КЕВ м. Харків, (079) 23-2-80, тел. (057) 700-44-63	ПП «УКРСПЕЦЕКСПЕРТ»

***

Інформація КЕВ м. Львів про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності майна, що знаходиться:

1. на балансі Навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України для визначення ринкової вартості, для укладення договору оренди під розміщення приватного навчального закладу:

№ пп	Опис об'єкта оцінки	Площа кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	Частина нежитлових приміщень другого поверху будівлі інв. № 81 стрілецького тиру № 1 «Біжучий кабан» спортивно-стрілецького комплексу військового містечка № 199	1151,10	м. Львів, вул. Клепарівська, 39А	Фактична дата
2	Нежитлові приміщення антресолі другого поверху будівлі інв. № 81 стрілецького тиру № 1 «Біжучий кабан» спортивно-стрілецького комплексу військового містечка № 199	16,20	м. Львів, вул. Клепарівська, 39А	Фактична дата
	Загалом:	**1167,20**		

2. на балансі Квартирно-експлуатаційного відділу м.Львова для визначення ринкової вартості для продовження договору оренди під розміщення кафе, що здійснює продаж товарів підакцизної групи, та кафе, що не здійснює продаж товарів підакцизної групи:

№ пп	Опис об'єкта оцінки	Площа кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	Нежитлові приміщення №№2-1 - 2-12 першого поверху будівлі інв. № 1 військового містечка № 55	170,3	м. Львів, вул. Театральна, 22	Фактична дата

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Львова, адреса: 79007, м. Львів, вул. Батуринська, 2

Основні умови конкурсу: у конкурсі беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінки майна та спеціалізаціями в межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та у визначений термін надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс: конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за 4 робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). Конкурс буде проведено о 10.00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті в КЕВ м. Львова, за адресою: 79007, м. Львів, вул. Батуринська, 2.

Телефон для довідок: (067) 303-27-24;

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи: копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

***

Кафедра військової підготовки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (м.Івано-Франківськ) оголошує конкурс на заміщення вакантної посади:
заступник начальника кафедри з навчальної та наукової роботи — начальник навчальної частини, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1513–1668 грн.

***

Дійсним інформую, що на виконання вимог наказу Міністерства оборони України від 17.03.2017 № 153 «Про визнання такою, що втратила чинність, директиви Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України від 12.01.2017 № Д-1» у Військовій академії (м. Одеса) призупинено проведення конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників, про що повідомлялося на стор. 23 № 12 (5492) від 23 березня 2017 року.

Вищезазначена директива вводила в дію положення «Про особливості заміщення на конкурсній основі вакантних посад наукових працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів та наукових установах Міністерства оборони України та Збройних Сил України».

***

Командування Військового інституту телекомунікацій та інформатизації оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1. Старший викладач ВНЗ кафедри побудови телекомунікаційних систем факультету телекомунікаційних систем, працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (СНС), або науковий ступінь, або викладач без наявності наукового ступеня і вченого звання, який має не менше п'яти років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.

2. Викладач кафедри спеціальних засобів зв'язку та радіотехнічних засобів факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, ШПК — «майор».

3. Викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «майор».

4. Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «майор».

5. Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, ШПК — «майор».

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр», або випускник ад'юнктури (аспірантури).

6. Начальник науково-дослідного відділу (радіо- і супутникових систем) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «підполковник».

7. Начальник проектно-конструкторського науково-дослідного відділу (створення комплексів та засобів зв'язку, автоматизації, захисту інформації та кіберзахисту інформаційно-телекомунікаційних мереж) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «підполковник».

8. Начальник науково-дослідного відділу (супроводження та впровадження робіт зі створення ЄАСУ, комплексів та засобів зв'язку, автоматизації та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) наукового центру зв'язку та інформатизаці, ШПК — «підполковник».

Кваліфікаційні вимоги: досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або, як правило, вчене звання (науковий ступінь) та досвід організації науково-дослідної роботи у відповідній галузі знань.

9. Старший науковий співробітник науково-дослідного відділу (кібернетичної безпеки в інформаційно-телекомунікаційних системах), працівник ЗСУ.

Кваліфікаційні вимоги: як правило, вчене звання (науковий ступінь) або стаж не менше трьох років науково-дослідної (науково-педагогічної) роботи у відповідній галузі знань.

10. Молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу (розвитку інформаційних систем) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «капітан».

11. Молодший науковий співробітник проектно-конструкторського науково-дослідного відділу (створення комплексів та засобів зв'язку, автоматизації, захисту інформації та кіберзахисту інформаційно-телекомунікаційних мереж) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «капітан».

12. Молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу (супроводження та впровадження робіт зі створення ЄАСУ, комплексів та засобів зв'язку, автоматизації та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «капітан».

Кваліфікаційні вимоги: повна вища освіта, випускник ад'юнктури (аспірантури).

Для участі у конкурсі надсилаються такі документи (матеріали): рапорт, який подається особою офіцерського складу за командою; автобіографія; копії документів про освіту та кваліфікацію; службова характеристика; копія службової картки; медична характеристика; довідка про проходження військової служби; копії документів про науковий ступінь і вчене звання за наявності; список наукових праць (винаходів) за наявності; письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Конкурс відбудеться 05 травня 2017 року.

Термін подання документів до конкурсної комісії — до 26 квітня 2017 року за адресою: 01011, м. Київ-11, вул. Московська, 45/1, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації.

По довідки звертатися за телефоном: (044) 256-23-38.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Мукачеве оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нежитлові приміщення будівлі № 5 — їдальня, в т. ч. кінолекційний зал, військового містечка №35 загальною площею 12 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: с. Тисовець, вул. Акентєва,11, Сколівського району Львівської області

Балансоутримувач: КЕВ м.Мукачеве (м.Мукачеве, вул. Берегівська-об'їзна, 1А), тел./факс: (03131) 2-12-04.

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою подальшої передачі в оренду на конкурсних засадах.

Орієнтовна дата оцінювання: 30.04.2017 року.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оцінної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/271443. Для участі в конкурсі учасники надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оцінної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строк виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до КЕВ м. Мукачеве не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: 89600, м.Мукачеве, вул. Берегівська-об'їзна, 1А каб.310

Документи надсилати поштою на адресу: 89600, м. Мукачево, вул. Берегівська-об'їзна, 1А, КЕВ м. Мукачеве; надавати особисто за адресою: м. Мукачеве, вул. Берегівська-об'їзна, 1А , каб. 310.

Телефон для довідок: (03131) 2-12-04. **Електронна адреса:** kevmuk@ukr.net

***

Військовий коледж сержантського складу Харківського національного університету Повітряних Сил оголошує конкурс на заміщення вакантних посад педагогічних працівників

Дата проведення конкурсу — 22 травня 2017 року

Термін подачі документів до участі в конкурсі — до 10 травня 2017 року

Циклова комісія із загальноосвітніх та загальновійськових дисциплін: начальник, ШПК — «підполковник», оклад — 1050–1100 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн.

Циклова комісія з конструкції та експлуатації літаків та двигунів: начальник, ШПК — «підполковник», оклад — 1050–1100 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн.

Циклова комісія з конструкції та експлуатації авіаційного озброєння: начальник, ШПК — «підполковник», оклад — 1050–1100 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн.

Циклова комісія з конструкції та експлуатації авіаційного обладнання: викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн.

Циклова комісія з конструкції та експлуатації радіоелектронного обладнання: начальник, ШПК — «підполковник», оклад — 1050–1100 грн; старший викладач, ШПК — «підполковник», оклад — 950–1030 грн.

Циклова комісія метеорологічних спостережень: начальник, ШПК — «підполковник», оклад — 1050–1100 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн.

Циклова комісія з льотної експлуатації та бойового застосування вертольотів: старший викладач, ШПК — «підполковник», оклад — 950–1030 грн; викладач, ШПК — «майор», оклад — 850–1000 грн.

Вимоги до кандидатів на посади

Начальник циклової комісії: вчене звання (науковий ступінь), спеціаліст вищої категорії; педагогічні працівники без наукових ступенів і вчених звань, що мають не менше п'яти років стажу педагогічної роботи, проводять навчальні заняття на високому науково-методичному рівні і мають видані навчально-методичні посібники; висококваліфіковані фахівці з військ (сил), органів військового управління, військових навчальних закладів (установ, організацій).

Старший викладач циклової комісії: не менше трьох років стажу педагогічної роботи, навчальні заняття на високому науково-методичному рівні і видані навчально-методичні посібники; висококваліфіковані фахівці з військ (сил), органів військового управління, військових навчальних закладів (установ, організацій).

Викладач циклової комісії: висококваліфіковані фахівці з військ (сил), органів військового управління, військових навчальних закладів (установ, організацій).

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи (поверненню не підлягають, окрім особової справи та медичної книжки): особова справа кандидата; рапорт, поданий по команді із зазначенням повної назви посади та ВОС; автобіографія друкована; копії документів про освіту, кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання; завірена копія службової картки; службова характеристика; медична книжка або висновок ВЛК для офіцерів, посади яких скорочуються; довідка про проходження військової служби (копія трудової книжки); список наукових праць (винаходів), завірений заступником установи з наукової роботи; залікові відомості (фізична, вогнева, командирська підготовка).

Документи надсилаються (подаються) на адресу: 61045, м. Харків, вул. Клочківська, 228, Військовий коледж сержантського складу Харківського національного університету Повітряних Сил, секретарю конкурсної комісії, з 9–00 до 11–00 та з 15–00 до 17–00.

***

Міністерство оборони України оголошує конкурс на заміщення вакантної посади начальника Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, ШПК — «генерал-майор», посадовий оклад 1860-2070 гривень.

Кваліфікаційні вимоги: посаду начальника Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка можуть обіймати військовослужбовці, які мають науковий ступінь, вчене (почесне) звання, вислугу років на військовій службі на посадах наукових або науково-педагогічних працівників не менше десяти років, оперативно-стратегічний рівень військової освіти, або особи, які мають досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років) та оперативно-стратегічний рівень військової освіти.

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи: рапорт про участь у конкурсі; автобіографія; копії документів про вищу освіту; службова та медична характеристики; завірена копія службової картки; довідка про проходження військової служби; письмова згода на збір та обробку персональних даних; копії документів про науковий ступінь, вчене (почесне) звання; список наукових праць (винаходів); документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), надаються кандидатами за наявністю.

Строк подання документів на розгляд конкурсної комісії — 60 календарних днів з дня опублікування оголошення.

Документи надсилаються на адресу: 03168, м. Київ-168, Повітрофлотський проспект, 6, Департамент військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України.

Довідкові консультації за телефонами: роб. (044) 271-13-11, моб. (097) 238-42-87.

***

Військовий квиток, виданий на ім'я Коняєва Олександра Миколайовича 4 грудня 1991 року, вважати недійсним.

***

Військова Академія (м. Одеса) оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1. Заступник начальника академії з навчальної роботи — начальник навчального відділу, ШПК — «полковник», посадовий оклад 1826–2018 грн.

2. Начальник факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «полковник», посадовий оклад 1640–1740 грн.

3. Старший викладач кафедри тилового забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380–1460 грн.

Кваліфікаційні вимоги до посади заступника начальника академії з навчальної роботи — начальника навчального відділу: особи, які мають вчене звання, науковий ступінь, оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти, досвід проходження військової служби на посадах наукових або науково-педагогічних працівників (наукових працівників) не менше п'яти років.

Кваліфікаційні вимоги до посади начальника факультету: особи, які мають науковий ступінь (за профілем діяльності факультету) та/або вчене (почесне) звання, оперативно-тактичний рівень військової освіти, досвід проходження військової служби на військовій службі на посадах наукових або науково-педагогічних працівників не менше трьох років, або особи, які мають досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше десяти років) та оперативно-тактичний рівень військової освіти.

Кваліфікаційні вимоги до посади старшого викладача: особи, які мають досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр»(для військовослужбовців), або особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) або науковий ступінь, або викладач без наявності наукового ступеня і вченого звання, який має не менше п'яти років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи: рапорт, який подається за командою (заява); автобіографія; копії документів про вищу освіту, кваліфікацію, копії документів про науковий ступінь, копії документів про вчене звання; службова характеристика; копії паспорта та трудової книжки (для працівників); завірена копія службової картки (для військовослужбовців); медична характеристика (для військовослужбовців); листок з обліку кадрів (для працівників); довідка про проходження військової служби (для військовослужбовців); витяг із Резерву кандидатів для просування по службі (для військовослужбовців); список наукових праць (винаходів); письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Термін подання документів — до 13.05.2017 р.

Довідкова інформація за телефоном: (0482) 631-475.

Документи надсилаються на адресу: 65009, м.Одеса-09, вул. Фонтанська дорога, 10, голові конкурсної комісії Військової академії.

КОЛИ ІКОНИ ПАХНУТЬ ПОРОХОМ...

УКРАЇНСЬКІ ХУДОЖНИКИ НАПИСАЛИ ОБРАЗИ НА ВИВЕЗЕНИХ ІЗ РАЙОНУ АТО ЯЩИКАХ ВІД БОЄПРИПАСІВ

«Ікони святих воїнів» — так називається цикл робіт художників-іконописців Софії Атлантової, Олександра Клименка та Наталії Волобуєвої, які вони присвятили захисникам рідної української землі.

Для зображення ликів святих та біблійних сцен митці використали незвичні «полотна» — ящики від боєприпасів, привезені з району проведення антитерористичної операції. Саме на них художники намагаються мовою іконопису віддзеркалити сучасні українські реалії.

«Ікони на ящиках від набоїв: мистецтво, що перетворює смерть на життя» — таким стало гасло цього незвичайного арт-проекту. Його головна мета — пам'ятати і цінувати подвиг людей, які зі зброєю в руках стали на захист своєї країни. А ще — допомогти тим бійцям, які зараз у шпиталях або потребують вартісного лікування. Для цього автори передали свої роботи на благодійні аукціони, кошти від яких спрямовуються у військові шпиталі та волонтерські організації. Завдяки проекту вже зібрано понад сто тисяч гривень на ці цілі. Проте його засновники та координатори планують зібрати не менш як мільйон гривень, аби надати допомогу якомога більшій кількості хворих і поранених.

— Ящики від боєприпасів, на яких виконані роботи, здебільшого привезені з Донецького напрямку, зокрема, населеного пункту Піски. Коли я працював на цих «полотнах» з фронту, то ніби відчував запах війни: гар, порох, дим, — розповів художник Олександр Клименко. — Використання для творчості артефактів війни стало своєрідним спільним проектом митців і солдатів, символом об'єднання та порозуміння з тими хлопцями, що на передовій.

На старті проекту незвичні ікони були представлені у Софії Київській та Верховній Раді України. Зараз вони демонструються в різних містах країни і навіть за її межами.

Володимир КОРНІЯКА

У СТОЛИЦІ ВИСТАВЛЕНО ПОНАД 500 ГІГАНТСЬКИХ ПИСАНОК З УСІХ КУТОЧКІВ УКРАЇНИ

У Києві просто неба відкрили великодню виставку авторських писанок. Величезні писанки встановлено на спеціальних підставках на Софійській та Михайлівській площах. Тож побачити виставку, до якої долучилися художники з усієї України, зможуть усі охочі.

Виставка має назву «Всеукраїнський фестиваль писанок», її присвячено українському культурному феноменові — писанкарству. У її рамках показано більше як півтисячі (!) великих писанок, розписаних в авторському стилі традиційними для різних регіонів України розписами. Є тут і писанки, які зробили діти.

Також на фестивалі показані приватні колекції писанок видатних художників. А в рамках заходу проходять майстер-класи з розпису писанок.

Із 13-го по 23 квітня всіх відвідувачів містечка вітатиме гостинний великодній ярмарок, який простягнеться на 500 метрів. На ньому можна буде придбати сувеніри, різні смаколики, великодню паску та поласувати різноманітними стравами.

Окрім експозиції, зокрема, на Софійській площі розмістилися святковий тунель бажань і виставка традиційного українського писанкарства. Також на усіх відвідувачів чекають тематичні фотозони з писанковими арт-об'єктами, зелені зони для відпочинку тощо.

Інф. «НА»

Виставка писанок в історичному центрі Києва

ГОВОРІМО ПРАВИЛЬНО!

ЛОЖА, ЛОЖЕ, ЛОДЖІЯ...

Близькозвучні слова (пароніми) *ложе, ложа й лоджія* подібні за звучанням, але мають різне значення.

Ложе — місце для спання; постіль.

Ложа — відділені перегородками місця для кількох глядачів у театральному залі.

А **лоджія** — це приміщення в загальному об'ємі будинку, відкрите з фасадного боку.

На відміну від балкона, лоджія не виступає зі стіни будинку. **Балкон** є прибудованим майданчиком до його зовнішньої стіни.

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

— Коханий, а правда, що я тобі дана Богом?

— Так, люба... Тільки за які гріхи — не знаю...

***

Розгнівана дружина чоловікові:

— Ну нехай п'яний прийшов... А чого спина подряпана, га?!

— Ти не повіриш — йти не міг... Орел приніс...

***

— Коханий, що будеш на вечерю?

— Картопельку…

— А з чим?

— З м'яском…

— От ніби я знала! Купила чіпси з беконом.

***

— А ти, зятьок, дивлюся, прибиральником підробляєш?

— З чого ви, мамо, взяли?

— Та тебе то з однією шваброю бачили, то з іншою...

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 29895 Замовлення 53487

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Володимир КОРНІЯКА, Руслан ТКАЧУК

Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)

Р — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004